

CO₂ Managementplan SZW 2025

Versienummer 1.0

Datum 14 februari 2025

Colofon

Projectnaam	CO ₂ Managementplan SZW 2025
Versienummer	1.0
Opdrachtgever Contact	pSG Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel Strategieontwikkeling, Control en Informatie Postbus Parnassusplein 5 2511 VX Den Haag

Inhoud

1	CO2-FOOTPRINT	6
1.1	AFBAKENING VAN DE ORGANISATIE	6
1.2	CO ₂ -FOOTPRINT BASISJAAR 2019	7
1.3	VOORTGANG 2019 T/M 2023	7
1.4	DATA EN MONITORING	13
2	REDUCTIEDOELSTELLINGEN	15
2.1	AMBITIENIVEAU	17
2.2	MAATREGELLIJST	19
3	MAATREGELEN	20
3.1	KANTOREN	20
3.2	ZAKELIJKE MOBILITEIT	25
3.3	CATERING	30
3.4	BEWUSTWORDING	31
3.5	AUTOMATISERING	33
4	PARTICIPATIE	35
4.1	DENK DOE DUURZAAM	35
4.2	DE COMMUNITY OF PRACTICE CO ₂ -PRESTATIELADDER	35
4.3	KERNTEAM OCW/VWS/SZW CO ₂ -PRESTATIELADDER	35
4.4	COALITIE ANDERS REIZEN	35
4.5	DUURZAME CAO	36
4.6	MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN (MVI)/MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD OPDRACHTGEVEN EN INKOPEN (MVOI)	36
4.7	AMBASSADEURS DUURZAAMHEID SZW	37
4.8	RIJKSBREDE WERKGROEPEN	37
5	STUURCYCLUS CO₂-MANAGEMENT	38
5.1	STUURCYCLUS	38
5.2	MONITORING EN METING	40
5.3	AFWIJKINGEN, CORRIGERENDE EN PREVENTIEVE MAATREGELEN	40
5.4	DOCUMENTATIESYSTEEM	40
	BIJLAGE 1: ORGANOGRAM SZW	41
	BIJLAGE 2: SKAO MAATREGELLIJST SZW	42
	BIJLAGE 3: BIJDRAGE AAN INITIATIEVEN	46
	BIJLAGE 4: ISO 14064-1 KOPPELTABEL	49
	BIJLAGE 5: AANBEVELINGEN EXTERNE AUDIT OVER 2022	52

Inleiding

Duurzaamheid raakt aan verschillende grote maatschappelijke uitdagingen; wereldwijd en dus ook in Nederland. Denk aan de uitdagingen rond verduurzaming van de energievoorziening, rond voedsel, biodiversiteit, materiaalgebruik en bodem-, water- en luchtkwaliteit. Denk daarbij ook aan de footprint die Nederlandse consumptie wereldwijd heeft op natuur en milieu, net als de impact op de werk- en leefomstandigheden van de mensen die producten voor de Nederlandse economie maken. Economische groei mag niet ten koste gaan van milieu, leefomgeving en sociale omstandigheden, en moet daarom hand in hand gaan met duurzame groei.

De duurzaamheid van de bedrijfsvoering van het Rijk staat in toenemende mate in de belangstelling. Voor uiteenlopende beleidsthema's geldt dat van de overheid verwacht wordt dat zij het goede voorbeeld geeft en zelf doet wat zij van de maatschappij verwacht. Bovendien heeft de verduurzaming van het Rijk grote impact: we hebben vele vierkante kilometers dak, verwarmen meer dan driehonderd kantoren, maken heel veel reisbewegingen per dag, zijn werkgever van zo'n 150.000 mensen en kopen jaarlijks voor ongeveer 16,2 miljard in.¹ Als iemand een groot verschil kan maken, dan is het de Rijksoverheid zelf. Sinds 2016 is het belang van de voorbeeldrol van de Rijksbedrijfsvoering verder toegenomen. Dat komt door het sluiten van het klimaatakkoord, het grondstoffen- akkoord, het Nationaal Plan MVI 2021-2025 en de sectorconvenanten betreffende internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO-convenanten). Bovendien volstaan de huidige oplossingen en werkwijzen binnen de rijksbedrijfsvoering niet altijd om de nieuwe uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Uitdagingen als de snelle ontwikkeling van informatietechnologie, druk op milieu en klimaat en de hogere eisen van de maatschappij vragen om duurzame oplossingen. Zodat een kwalitatief hoogwaardige en op lange termijn stabiele en duurzame bedrijfsvoering gerealiseerd wordt.

Ingegeven door het Klimaatakkoord van 28 juni 2019 is het ministerie van SZW in 2022 gestart met de voorbereidingen voor de certificatie van de CO₂-Prestatieladder op niveau 3. Hierdoor krijgt het ministerie van SZW zicht op de CO₂-uitstoot van de bedrijfsvoering, gericht op vastgoed en zakelijke mobiliteit.

De CO₂-Prestatieladder is hét duurzaamheidsinstrument van Nederland dat helpt bij het reduceren van CO₂ en kosten. Hiermee biedt de CO₂-Prestatieladder als instrument een belangrijke basis voor het realiseren van de CO₂-reductiedoelen van het ministerie van SZW. De CO₂-Prestatieladder² is een instrument dat via een PDCA-cyclus inzicht biedt in de uitstoot van CO₂, waarop vervolgens gericht maatregelen genomen kunnen worden om die uitstoot omlaag te brengen. De ladder bestaat uit vijf niveaus. Niveau 3 is het gebruikelijke instapniveau van de prestatieladder, waarin het eigen energieverbruik centraal staat in de vorm van verwarming, verlichting en zakelijke mobiliteit. Dit betreft scope 1 en 2 en emissies uit zakelijk reizen "business travel" (scope 3) volgens het Greenhouse Gas Protocol (GHG):

Eigen Uitstoot

Scope 1: Eigen direct gas- en brandstofverbruik

- Brandstof wagenpark
- Aardgas verwarming

Scope 2: Eigen indirect energieverbruik

- Elektriciteit
- Stadwarmte

¹ [Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2023](#) - paragraaf 4.6.5 Inkoopvolume/-uitgaven Rijk
² <https://www.CO2-prestatieladder.nl>

Uitstoot buiten de organisatie

Scope 3: Indirect energieverbruik in de keten

- Upstream: Inkoopketen materialen en diensten
- Vliegen, zakelijk gebruik privéauto's, OV³
- Downstream: 'gebruikers' geleverde diensten, afval en effect van uitvoering beleid

Het ministerie van SZW is in maart 2023 gecertificeerd op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder. Onder het ministerie vallen ook de Rijksschoonmaakorganisatie (RSO) en de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Het ministerie van SZW is voornemens door te groeien op de ladder, wat inhoudt dat ook de inkoopketen, woon- werkverkeer en het effect van beleid op de CO₂-uitstoot worden meegenomen. Voor nu kiest SZW ervoor om op niveau 3 te blijven en de verbeteringen op dat niveau door te zetten.

Huidig is de CO₂-footprint van SZW in kaart gebracht over het kalenderjaar 2023. Inmiddels is een meerjarenbeeld vanaf 2019 in kaart. De cijfers zijn verzameld met behulp van en gedeeld en besproken met alle betrokken onderdelen. De daaruit voortvloeiende reductiedoelen en maatregelen presenteren we in dit CO₂-managementplan.

Het proces van implementeren en onderhouden van de CO₂-Prestatieladder wordt gecoördineerd vanuit de directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP). Daarnaast worden in nauwe samenwerking met de betrokken onderdelen plannen opgesteld om te komen tot het opstellen en implementeren van een duurzame bedrijfsvoering.

Dit CO₂-managementplan zal jaarlijks worden bijgewerkt en gecommuniceerd, volgens de eisen van de CO₂-Prestatieladder.

Dit CO₂ managementplan is conform ISO 50001.

³ In een CO₂-footprint conform de CO₂-Prestatieladder op niveau 3, worden de scope 3 emissies (categorie Business Travel) meegenomen in de emissie inventaris.

1 CO₂-footprint

De basis voor het CO₂-managementplan is het berekenen van de CO₂-uitstoot van de eigen organisatie en daarmee het vaststellen van de CO₂-footprint. Hiervoor zijn gegevens uit 2019 tot en met 2023 gebruikt. Daar waar mogelijk dient 2019 als uitgangspunt voor de systematiek van de CO₂-Prestatieladder, omdat 2019 het laatste 'normale' jaar was voor de COVID-19 pandemie.

1.1 Afbakening van de organisatie

De CO₂-prestatieladder kent vijf niveaus. De hercertificering richt zich net als voorgaand jaar op niveau 3 van de CO₂ prestatieladder. Dit betekent dat SZW beschikt over de kwantitatieve doelstellingen voor scope 1 (directe CO₂-uitstoot veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie, zoals uitstoot door gebouwen en vervoer) en scope 2 (indirecte CO₂-uitstoot veroorzaakt voor opwekking van verbruikte elektriciteit of warmte).

In dit proces is eerst gekeken naar welke onderdelen van SZW binnen de scope van de CO₂-Prestatieladder worden meegenomen. Dit volgt rechtstreeks uit de Aanpak Duurzame Bedrijfsvoering die in juli 2021 in de Bestuursraad is vastgesteld. We richten ons op het ministerie SZW en daarmee dus op de werkvelden van de SG, pSG (incl. de RSO), DG Sociale Zekerheid en Integratie (DG SZI), DG Werk, programma Werk aan Uitvoering (WaU) en de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Deze afbakening is ongewijzigd gebleven en is opgenomen in de Energiebeoordeling en vastgesteld door de pSG welke beslissingsbevoegdheid hierover heeft. Het bijbehorende organogram is in bijlage 1 terug te vinden.

Een overzicht van de kantoorpanden of zgn. aanlandplekken waar bovengenoemde onderdelen gehuisvest zijn is te zien in tabel 1.

Tabel 1: Locaties SZW

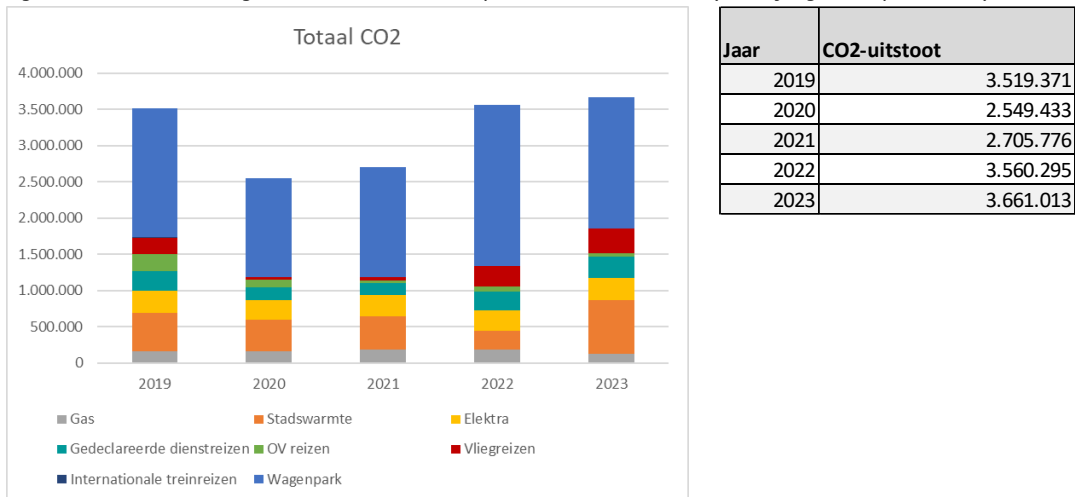
Organisatieonderdeel
SZW, Kerndepartement (Parnassusplein 5, de Resident, Den Haag)
SZW Kerndepartement (Schedeldoekshaven 131, Terminal Noord, Den Haag)
SZW Kerndepartement (Rijnstraat 50, Hoftoren, Den Haag)
NLA (Graadt van Roggeweg 400, Utrecht)
NLA (Graadt van Roggeweg 500, Utrecht)
NLA (Radarweg 60, Amsterdam)
NLA (Pels Rijckenstraat 1, Arnhem)
NLA (Westelijke Paralellweg 4, Zwijndrecht)
NLA (Karel de Grotelaan 4, Eindhoven)
NLA (Laurentiusplein 8, Roermond)
NLA (Cascadeplein 6, Groningen)
NLA (Evertsenstraat 98, Goes)
NLA (Hanzelaan 310, Zwolle)

De Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's) UWV en SVB vallen buiten de scope. ZBO's zijn zelfstandig en ze zijn deel van het openbaar gezag. De minister is verantwoordelijk voor het beleid dat een ZBO uitvoert en voor het toezicht daarop. Bij het uitbrengen van dit rapport is SVB gecertificeerd op niveau 4 van de CO₂-prestatieladder en is UWV gecertificeerd op niveau 4 van de MVO-prestatieladder.

1.2 CO₂-footprint basisjaar 2019

De CO₂-footprint omvat alle directe uitstoot door het eigen brandstofverbruik, verwarming, het elektriciteitsverbruik en zakelijke mobiliteit (exclusief woon-werkverkeer, voor niveau 4 wordt dit wél meegenomen). De CO₂-footprint van de SZW-organisatie als geheel bedroeg in 2023 3.661 t/j (zie figuur 1 en tabel 2). Daarmee blijft de organisatiecategorie "Groot".⁴

Figuur 1 en tabel 2: Weergave CO₂-uitstoot totalen (excl. woon- werkverkeer) meerjarig beeld (in kilo CO₂)

* In bovenstaande visuele uitsnede is CO₂-uitstoot voor internationale treinreizen weggelaten vanwege de afronding.

Voor het CO₂-managementplan is 2019 gekozen als nulmeting. Rekening houdend met de effecten rondom COVID-19 is het jaar 2019 (ten opzichte van 2020 en 2021) het meest normale jaar. Dit betekent dat de emissie inventaris is gebaseerd op de gegevens uit 2019.

Hierna staat de totale footprint in absolute cijfers en het percentage aandeel van de footprint van het SZW-concern vermeld van 2019 tot en met 2023 onderverdeeld naar soort energieverbruik (zie tabel 3).

Voor 2019 tot en met 2021 geldt dat de meeste CO₂-uitstoot is veroorzaakt door: (1) zakelijke autoreizen⁵, (2) stadswarmte en (3) elektriciteit. Voor 2022 is dit verschoven naar: (1) zakelijke autoreizen, (2) zakelijke vliegelingen en (3) elektriciteit. En voor 2023 werd de meeste CO₂-uitstoot veroorzaakt door: (1) zakelijke autoreizen, (2) stadswarmte en (3) zakelijke vliegelingen.

1.3 Voortgang 2019 t/m 2023

Voor 2023 komt de totale CO₂-uitstoot neer op 3.661,01 ton. In eerder weergegeven figuur 1 is in de jaren 2020 en 2021 duidelijk een daling in de CO₂-uitstoot te zien. Naar grote waarschijnlijkheid is aan te nemen dat dit het gevolg was van de getroffen maatregelen om de COVID-19 pandemie te bedwingen (thuiswerkbeleid etc.).

⁴ SKAO Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1 – Paragraaf 4.2 – pagina 27

⁵ In het CO₂-managementplan en in de Energiebeoordeling gebruiken we de term zakelijke autoreizen, zoals ook gebruikelijk is binnen diverse departementen. Onder zakelijke autoreizen wordt het wagenpark verstaan, ofwel de leaseauto's. De verkregen data van de leasewagens is inclusief privé kilometers. Waar voor 2022 een uitsplitsing in woon- werkverkeer en privé kilometers kon worden gemaakt is deze voor 2023 weer incl. privé kilometers. Nb: zakelijke autoreizen is exclusief woon-werkverkeer, in niveau 4 wordt dit wél meegenomen.

Tabel 3: CO₂ footprint SZW-concern meerjarig beeld 2019 t/m 2023

Rijlabels	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal
	2019	2020	2021	2022	2023
Aardgasverwarming	167 (4,75%)	167 (7%)	186 (6,89%)	190 (5,32%)	122 (3,34%)
Elektriciteit	307 (8,73%)	263 (10%)	287 (10,62%)	272 (7,64%)	303 (8,28%)
Stadswarmte	523 (14,86%)	433 (17%)	461 (17,03%)	260 (7,30%)	750 (20,48%)
Zakelijke autoreizen (wagenpark)	1.785 (50,72%)	1.368 (54%)	1.518 (56,10%)	2.220 (62,35%)	1808 (49,37%)
Zakelijke reizen gedeclareerd dienstreizen	273 (7,76%)	176 (7%)	170 (6,28%)	266 (7,46%)	293 (8,00%)
Zakelijke reizen OV	237 (6,74%)	112 (4%)	38 (1,41%)	64 (1,80%)	45 (1,24%)
Zakelijke vliegreizen	223 (6,33%)	29 (1%)	45 (1,66%)	286 (8,02%)	338 (9,22%)
Internationale treinreizen	4 (0,11%)	1 (0%)	1 (0,02%)	4 (0,11%)	3 (0,07%)
Eindtotaal	3.519 (100%)	2.549 (100%)	2.706 (100%)	3.560 (100%)	3.661 (100%)
Rijlabels	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal	Som van Ton CO ₂ Totaal
Zakelijke reizen gedeclareerd woon- werkverkeer	440 (100%)	381 (100%)	302 (100%)	339 (100%)	411 (100%)
Eindtotaal	440 (100%)	381 (100%)	302 (100%)	339 (100%)	411 (100%)
Scope 1+2+ Business- Travel	3.519 (89%)	2.549 (87%)	2.706 (90%)	3560 (91%)	3114 (90%)
Woon-werkverkeer (Scope 3)	440 (11%)	381 (13%)	302 (10%)	339 (9%)	411 (10%)
	3.960	2.930	3.008	3.899	3.524

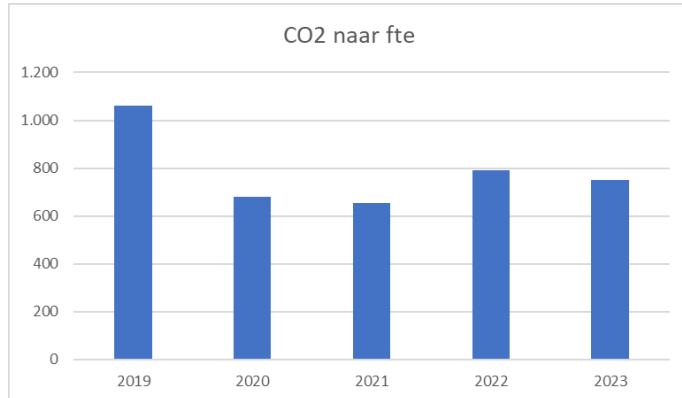
Kijkend naar de totale CO₂-uitstoot van de organisatie SZW dan is deze voor zowel 2022 en 2023 toegenomen en zit er een licht stijgende lijn in. Ook ten opzichte van het basisjaar 2019 laat 2023 een iets hogere uitstoot zien. Figuur 1 geeft een overzicht van de totale CO₂-uitstoot over de verschillende jaren weer (excl. woon- werkverkeer). Deze weergave geeft de voortgang weer, als ook de uitstoot per jaar voor 2019 tot en met 2023.

Daarbij kan benoemd worden dat de organisatie in fte is toegenomen over de jaren heen. Rekening houdende met het aantal medewerkers, dan is de CO₂-uitstoot relatief licht afgenomen in 2023 ten opzichte van 2022 en kan er een relatieve daling van 29% worden waargenomen (zie figuur 2).

Op hoofdlijnen valt het volgende te zeggen:

- Het verbruik van aardgas is in hoeveelheid gedaald. Daarmee is een afname in CO₂-uitstoot te zien. Een mogelijk factor van invloed is het rijksbrede initiatief 'Zet de knop om' van medio 2022. Dit initiatief heeft ertoe geleid dat in de kantoorpanden bij verwarming twee graden lager is afgesteld en bij verkoeling twee graden hoger. Daarnaast is de locatie Croeselaan te Utrecht, met een laag energielabel (energielabel C) en welke werd verwarmd met aardgas, afgestoten. Daarvoor zijn de locaties Graadt van Roggeweg 400 en 500 (energielabel A en A++) te Utrecht voor in de plaats gekomen. Locatie Graadt van Roggeweg 400 is aangesloten op stadswarmte. Ook dit aspect is mogelijk van invloed geweest.

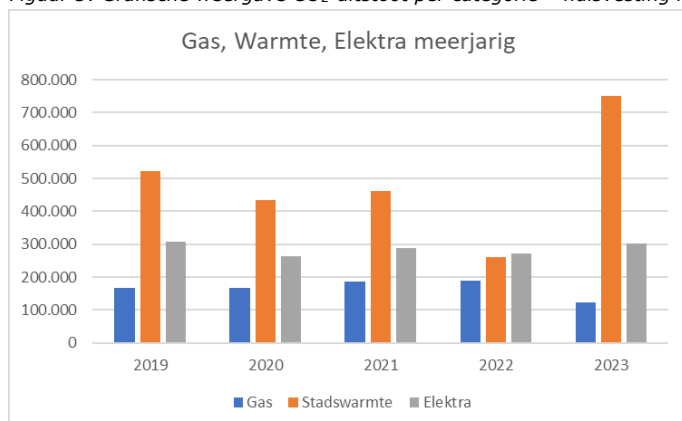
Figuur 2: Weergave CO₂-uitstoot naar fte (excl. woon- werkverkeer) meerjarig beeld (in kilo CO₂)

- Het algehele verbruik van stadswarmte is in 2023 fors toegenomen en daarmee ook de CO₂-uitstoot afkomstig van stadswarmte. Deze toename heeft voornamelijk te maken met de overgang van de locatie Croeselaan naar onder andere de Graadt van Roggeweg 400.
- Het elektraverbruik laat een lichte stijging zien in CO₂-uitstoot als ook in het verbruik voor 2023 ten opzichte van 2022. Het verbruik in groene stroom is iets gedaald. Daarentegen laten de locaties welke gekoppeld zijn aan grijze stroom in totaliteit iets een stijging zien in verbruik. Een mogelijke verklaring voor deze stijging van grijze stroom voor 2023 t.o.v. 2022 is het betreden van de locatie aan Graadt van Roggeweg 400 en 500. Deze locaties hebben tezamen een hoger elektraverbruik in vergelijking met de locatie Croeselaan als ook relatief naar m². Daarnaast zijn er op locatie Cascadeplein meer m² in gebruik genomen. En is er een stijging in verbruik te zien voor locatie Evertsenstraat. Het grootste deel van de portefeuille van SZW bestaat uit RVB eigendomspanden met 100% groene stroom afkomstig van Nederlandse wind.

Onderstaande figuur 3 geeft een overzicht weer van de CO₂-uitstoot uitgesplitst per categorie van gas, stadswarmte en elektra over de verschillende jaren.

Figuur 3: Grafische weergave CO₂-uitstoot per categorie – huisvesting meerjarig beeld

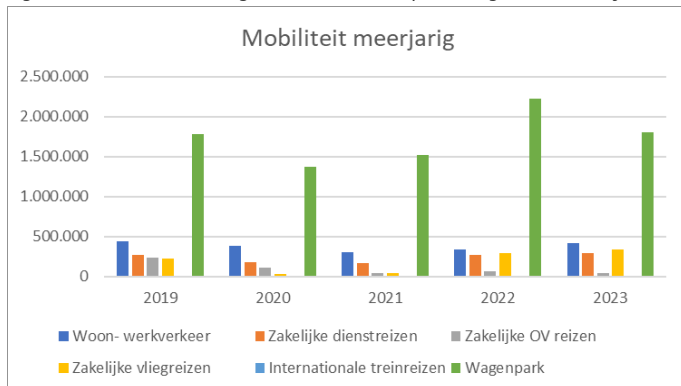
- Sinds 2019 heeft er een daling plaatsgevonden voor woon- werkverkeer. Dit had met name te maken met de coronajaren waarin veel op afstand werd gewerkt. Te zien is dat de mate van woon- werkverkeer in kilometers voor 2023 is toegenomen ten opzichte van 2022. En daarnaast net hoger uitkomt in kilometers in vergelijking met het basisjaar 2019. Dit

ondanks het hybride werken dat wordt toegepast. Voor SZW is te zien dat er een toename is in fte's. Een vermelding hierbij is dat de verschillen tussen de werkvelden binnen SZW hierin groot zijn. Verder heeft het werkveld Werk aan Uitvoering (WaU) zich toegevoegd aan SZW. De toename in fte's kan als mogelijke factor voor deze stijging in woon- werkverkeer worden gezien.

- Ook voor zakelijke dienstreizen is een gelijkwaardige dalende trend te zien voor 2020 en 2021 gerelateerd aan de corona pandemie. Sindsdien neemt het aantal werkelijke kilometers toe en is ook voor 2023 (t.o.v. 2022) een lichte stijging te zien. Deze toename kan in verband worden gebracht met de toename in fte's. De SZW werkvelden RSO en NLA laten de grootste absolute toename zien in aantal fte's. De medewerkers van deze werkvelden begeven zich voor hun uitvoerende werk veel op de weg. Voor de NLA geldt dat zij door heel Nederland inspecties uitvoeren. Voor de toename in dienstreizen is te zien dat ook voor deze werkvelden de toename in absolute kilometers het grootst is. De verklaring die hiervoor gegeven kan worden is dat de NLA meer inspecteert uitvoert.
- Sinds het basisjaar 2019 is er een dalende trend te zien in CO₂-uitstoot op OV reizen. Terwijl het aantal absolute kilometers toeneemt. Voor 2023 is er een stijging te zien in aantal gereisde kilometers ten opzichte van 2022. Maar deze hoeveelheid ligt nog steeds net onder het aantal kilometers van 2019. Eén van de mogelijke redenen hiervoor is dat er sinds 2023 onderscheid wordt gemaakt in treinreizen van de Nederlandse Spoorwegen (NS) en andere vervoersaanbieders. Daarmee wordt een andere emissiefactor aangehouden voor NS vervoer gezien zij enkel gebruik maken van groene stroom. Daarnaast is de toename in fte's ook een aannemelijke factor van invloed op OV reizen. De grootste aandeel voor het aantal kilometers OV reizen ligt bij de trein waarvan in hoogste mate treinreizen van de NS.
- Na de jaren 2020 en 2021 waarin aanzienlijk minder zakelijke vliegreizen werden gedaan wegens de coronapandemie, geven de cijfers een stijging weer voor 2023. Zowel de CO₂-uitstoot als het aantal kilometers dat is afgelegd met vliegreizen ligt voor 2023 hoger dan het jaar 2022 en komt net boven het basisjaar 2019 uit. Hierbij de vermelding dat het aantal vluchten is afgenomen in 2023 in vergelijking met 2022. De stijging in CO₂ en kilometers heeft te maken met de stijging in aantal vluchten voor de afstandscategorie 700-2500 km. Deze afstandscategorie telt het hoogste aantal genomen vluchten in 2023 en laat een stijging zien ten opzichte van 2022. Terwijl afstand categorieën <700 en >2500 kilometer een daling laten zien in het aantal vluchten. Sinds 2022 wordt gerekend met een aparte emissiefactor voor businessclass. Hiervoor is te zien dat het aandeel businessclass in 2023 is afgenomen en er vaker is gekozen voor economyclass. In 2023 heeft SZW geen gebruik gemaakt van het regeringsvliegtuig.
- Internationale treinreizen hebben slechts een klein aandeel in de footprint van SZW. Hierover kan aangegeven worden dat ook hiervoor een daling is waar te nemen in afgelegde kilometers voor 2020 en 2021 gedurende de coronapandemie. Voor 2022 en 2023 ligt dit weer op het oude niveau van het basisjaar 2019. Voor 2023 is te zien dat het aantal treinreizen in kilometers licht is toegenomen ten opzichte van 2022. Daarentegen is de CO₂-uitstoot iets afgenomen. Dit heeft onder andere te maken met een lagere emissiefactor waarmee gerekend is voor 2023.
- Het wagenpark van SZW heeft een groot aandeel in de footprint (dit ligt op 49% in 2023 – excl. woon- werkverkeer rekenend). Voor 2022 werd er een stijging in CO₂-uitstoot waargenomen vergeleken met het basisjaar 2019. 2023 laat een lichte daling zien in CO₂ tegenover 2022. Benzine aangedreven auto's hebben het grootste aandeel in de footprint van het wagenpark, namelijk 62%. Het wagenpark is groeiende maar wordt daarnaast in hoog tempo verduurzaamt. De vervanging van 'traditionele' brandstof auto's door zero emissie auto's verloopt voorspoedig. In 2023 bestond 48% van het wagenpark uit volledig elektrisch aangedreven auto's (ter vergelijking: 41% was benzine aangedreven). De verduurzaming van het wagenpark loopt voor op de rijksbrede richtlijnen hiervoor. Naar verwachting zal het volledige wagenpark van SZW in 2028 volledig geëlektrificeerd zijn.

Onderstaande figuur 4 geeft een overzicht weer van de CO₂-uitstoot uitgesplitst per categorie van zakelijke mobiliteit over de verschillende jaren.

Figuur 4: Grafische weergave CO₂-uitstoot per categorie – zakelijke mobiliteit meerjarig beeld

Binnen het transport en vervoer zijn een aantal maatschappelijke transitie in gang gezet. Binnen de rijksbedrijfsvoering ligt de focus vooral op de reductie van CO₂-uitstoot van de voertuigen en transportbewegingen. Binnen SZW wordt onder meer maximaal ingezet op het gebruik van treinreizen. Hiervoor is de coalitie Anders Reizen een belangrijk initiatief, waarbij het Rijk is aangesloten. Het Rijk streeft naar 50% CO₂-reductie van zakelijke mobiliteit in 2030 ten opzichte van 2016. Dit is vastgelegd in het Klimaatakkoord. Hiervoor is een maatregelenmatrix opgesteld. Deze maatregelenmatrix bestaat uit 25 verschillende interventies die de ministeries helpen de CO₂ uitstoot binnen het eigen ministerie te verlagen, zoals een betere fietsvoorzieningen en elektrificeren van het wagenpark. In 2028 zal het volledige wagenpark moeten zijn geëlektrificeerd. Binnen de NLA is al in 2019 gestart met de transitie naar een zero-emissie wagenpark. Na een succesvolle pilot met het gebruik van elektrische voertuigen, zullen alle dienstauto's met een verbrandingsmotor gefaseerd worden vervangen door een elektrisch aangedreven voertuig. Mede onder invloed van de personele uitbreiding van de afgelopen jaren heeft de NLA hierin al forse stappen gemaakt.

Sinds de zomer van 2022 kunnen inspecteurs, die in aanmerking komen voor een nieuw af te sluiten leasecontract, alleen nog kiezen uit volledige elektrische automodellen. Ook contracten die nog maximaal twee jaar lopen kunnen vroegtijdig worden beëindigd, zodat deze inspecteurs eerder over kunnen stappen. Eind 2024 bestaat ongeveer 70% van het wagenpark uit zero-emissie voertuigen. In 2025 en 2026 zal dit percentage naar verwachting oplopen tot respectievelijk 77% en 85%. In de jaren erna werkt de NLA toe naar een volledig zero-emissie wagenpark.

De volgende maatregelen staan gepland voor verdere verkenning in de bijdrage voor de CO₂-reductie:

- Energiecontracten: grijze stroom omzetten naar groene stroom
 - Garanties van Oorsprong (GvO) – huisvesting*
- Panden (gedeeltelijk) sluiten bij een lage pandbezetting.
- CO₂-budget voor dienstreizen
- Laadvoorzieningen elektrische voertuigen bij SZW kantoren
- Laadvoorzieningen elektrische voertuigen voorzien van groene energie
 - Garanties van Oorsprong (GvO) – zakelijke mobiliteit*
- Parkeervoorzieningen beperken
- (Elektrische) deelfietsen en deelscooters
- Sociale, duurzame opties aanbieden voor bestellers
- Beloningsprogramma binnen Anders Reizen

- Het thema duurzame mobiliteit als standaard gespreksonderwerp meenemen in de gesprekscyclus, dit om de medewerker blijvend bewust te laten nadenken over zijn/haar reizen
- Maatschappelijk verantwoord inkopen/opdrachtgeven – Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)
- Bewuste keuzes te maken bij aankopen, bijv. locaties voor uitjes, personeels- en relatiegeschenken. Het stimuleren van duurzaam gedrag zoals afval scheiden, minder printen, hergebruik bekertjes e.d.
- Langer/minder gebruik van de ICT middelen
- Informatiehuishouding – Training ten behoeve van het beperken van data verbruik

* SZW streeft ernaar om het deel verbruik grijze stroom om te zetten naar groene stroom. De maatregelen betreft GvO's kunnen mogelijk ingezet worden in de overgangperiode.

In hoofdstuk 3 zijn de bovenstaande en andere maatregelen terug te vinden.

Volgens de maatregelenmatrix leveren de volgende vijf maatregelen rijksbreed de grootste reductie op:⁶

1. Wanneer Rijkskantoren makkelijker bereikbaar zijn met het openbaar vervoer en dan met name dichtbij een groot station in Nederland, kan dat een reductie van maar liefst 22% opleveren.
2. Wanneer alle vervoersmiddelen in het wagenpark volledig elektrisch rijden levert dat een reductie van 16% op.
3. Wanneer meer medewerkers op de fiets naar het werk komen én tegelijkertijd reizen met de privéauto wordt ontmoedigd, levert dat samen een reductie van 10% op.
4. Wanneer er bewuster wordt gevlogen (tot 800 kilometer met de trein, of meetings via teleconferencing) levert dat een reductie van 7% op.
5. Wanneer medewerkers tenminste 1 dag in de week thuis zouden werken, levert dat een reductie van 5% op.

Naast het energieverbruik van de rijkskantoren wordt de duurzaamheid van de Rijksbedrijfsvoering bepaald door de mate waarin de faciliteiten en dienstverlening voor de Rijksbedrijfsvoering duurzaam zijn georganiseerd. Daarbinnen is er toenemende aandacht voor de circulariteit van de bedrijfsvoering; het voorkomen van afval en, als er wel afval ontstaat, ervoor zorgen dat afval weer wordt gebruikt als grondstof voor nieuwe producten en materialen. In dit proces heeft FM Haaglanden een leidende rol. Zij leveren facilitaire dienstverlening in de rijkskantoren. In het najaar 2022 is een pilot gestart op het gebied van afvalscheiding. Bij een aantal directies wordt bekeken hoe goed zij omgaan met afvalscheiding. Om restafval daadwerkelijk terug te dringen is een betere afvalscheiding van afval een noodzakelijke stap. Restafval is wat er overblijft als al het andere afval gescheiden is. Dit wordt verbrand of gestort waarbij CO₂-uitstoot vrijkomt. Met een goede afvalscheiding kan de hoeveelheid restafval omlaag, kan er meer gerecycled worden en is er sprake van minder CO₂-uitstoot. Verder creëert betere afvalscheiding ook meer bewustwording. De resultaten van de pilot helpen om het communicatietraject te verfijnen en om gerichte acties binnen de betrokken directies op een aansprekende manier op te zetten.

In de voortgang naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering zorgen alle reductiemaatregelen, zowel reeds uitgevoerde als ook nog te nemen maatregelen, voor een aandeel in en een stap om deze doelstelling in zicht te houden. Eerder genomen maatregelen laten een effectieve reductie zien in de CO₂-uitstoot van SZW. Hierbij rekening houdende dat de organisatie over de jaren heen

⁶ [Home - Anders Reizen & DDD Maatregelen_200114_toegankelijk.pdf](#) & [Anders Reizen: zo reduceert het Rijk haar uitstoot | Nieuwsbericht | Denk Doe Duurzaam](#)

gegroeid is. Ondanks dat de doelstellingen in zicht gehouden worden zijn er nog nodige stappen te zetten om uiteindelijk te komen tot een klimaatneutrale bedrijfsvoering. In hoofdstuk 3 worden deze maatregelen verder toegelicht.

1.4 Data en monitoring

Als onderdeel van de stuurcyclus wordt halfjaarlijks de benodigde data verzameld om de emissie-inventaris en CO₂-footprint op te stellen en waar nodig bij te stellen. Door monitoring en gegevens te analyseren kan er gemeten worden in hoeverre de gestelde ambities zijn gerealiseerd, en kunnen betrouwbare feiten worden gebruikt in de communicatie. De invoering van de CO₂-Prestatieladder is hiervoor een belangrijk instrument voor SZW.

Rijksbreed wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een dashboard om beter te kunnen monitoren en analyseren of acties de gewenste resultaten opleveren. Om de datakwaliteit blijvend te verbeteren wordt vanuit team Duurzaamheid, door de Coördinator Duurzaamheid en Informatie Adviseur, deelgenomen aan een werkgroep die streeft naar borging van de datakwaliteit en verbetering van de dataverzameling bij verschillende ministeries. In deze werkgroep zijn verschillende departementen vertegenwoordigd. Het doel van de werkgroep is om te zorgen dat data centraal beschikbaar komen en dat de verschillende departementen op soortgelijke wijze gaan rapporteren over hun prestaties.

Thema's waaraan bijzondere aandacht wordt gegeven tijdens deze werkgroep bijeenkomsten zijn energiedata van het rijksvastgoedbedrijf, gedeclareerde zakelijke kilometers en zakelijke vlieguren. Rijksbrede afspraken zijn noodzakelijk om de data te verbeteren. In 2023 lag er een focus op data van zakelijke vlieguren. Rijksbreed wordt er sinds mei 2023 met een nieuwe aanbieder gewerkt. Dit zou op het gebied van data moeten leiden tot een dashboard met de benodigde data. Echter is deze momenteel nog niet compleet. De verwachting is dat het dashboard met de data betreft duurzaamheid in het eerste kwartaal 2025 beschikbaar zal zijn.

Voor zakelijke OV reizen wordt er sinds de aanvang van 2023 onderscheid gemaakt in enkele vervoersaanbieders. Dit heeft geresulteerd in het aannemen van een lagere emissiefactor voor reisbewegingen via vervoersaanbieders als de Nederlandse Spoorwegen (NS) welke enkel gebruik maakt van groene stroom. Treinen van de NS rijden sinds 2017 100% op groene stroom.

Sinds 2022 maakt de rijksoverheid onderscheid in afstandscategorieën (<700, 700-2500 en >2500 kilometer) en type vlucht⁷ (bijvoorbeeld economy- of businessclass⁸) en wordt er gerekend met een aparte emissiefactor voor deze verschillende boekingsvormen. Dit op basis van berekeningen van Milieucentraal. Daarmee is de berekening van CO₂-uitstoot omhoog gegaan voor businessclass boekingen omdat hiervoor de emissiefactor fors hoger ligt dan de emissiefactor waar mee gerekend werd voor 2022. Tegelijkertijd maakt de rijksoverheid gebruik van luchtvaartmaatschappijen welke gebruik maken van sustainable aviation fuels (SAF). In het rijksbrede contract met deze luchtvaartmaatschappij staat opgenomen dat zij gebruik maken van deze schonere brandstof. Gezien er geen gevalideerde emissiefactor is vastgesteld voor SAF is dit nog niet meegenomen in de berekeningen en de energiebeoordeling over 2023. Mogelijk zal in de nabije toekomst een emissiefactor voor SAF beschikbaar zijn en worden meegewogen. Of deze factor voor de berekeningen van 2024 beschikbaar zal zijn is nog niet definitief.

De footprint voor zakelijke vlieguren is voor 2023 hetzelfde opgebouwd als voor 2022.

⁷ Er wordt sinds 2022 gerekend met verschillende emissiefactoren voor first class, businessclass, economy plus en economy class.

⁸ [Waarom is de CO₂-uitstoot in Business of First Class hoger dan in Economy Class? - GreenSeat](#)

Verder wordt sinds 2023 conform de rijksbrede afspraak, geïnitieerd door het ministerie van I&W welke het regeringsvliegtuig beheert, ook de CO₂-uitstoot van het regeringsvliegtuig meegenomen. In 2023 heeft SZW géén gebruik gemaakt van het regeringsvliegtuig.⁹

In de voorgaande energiebeoordeling (2022) is voor zakelijke autoreizen (wagenpark) onderscheid gemaakt in zakelijke- en privé kilometers. Wegens de overgang naar een nieuw systeem is dit onderscheid in kilometers niet meer vast te stellen. Om toch een eenduidig vergelijk te maken is er gerekend met het totaal aantal kilometers inclusief privé kilometers. Dit zowel voor 2022 als voor 2023 en alle voorgaande jaren.

NB: In bijlage 4 is de ISO 14064-1 koppeltabel bijgevoegd. Daarin is per ISO onderwerp opgenomen waar de informatie over de emissie van SZW terug te vinden is.

⁹ [Vluchtgegevens regeringsvliegtuig PH-GOV | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

2 Reductiedoelstellingen

Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% ten opzichte van 1990. In 2050 moet de uitstoot van de broeikasgassen met 95% afgenomen zijn.¹⁰ Het centrale doel van het Klimaatakkoord, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, raakt aan het leven van alledag. De transitie is in de eerste plaats een maatschappelijke transitie. Burgers en bedrijven staan voor een reeks beslissingen die van invloed zijn op hoe we wonen, ons verplaatsen, wat we eten, de producten die we kopen, hoe we ons geld verdienen. Het zijn niet altijd gemakkelijke keuzes, waarbij burgers en bedrijven bovendien op elkaar en op de overheid zijn aangewezen. Hierin heeft de overheid, als een van de grootste werkgevers, een belangrijke voorbeeldfunctie.

Het Rijk heeft tussendoelen bepaald om te stimuleren dat daadwerkelijk wordt bespaard. Belangrijke tussendoelen zijn bijvoorbeeld: het halveren van de uitstoot van mobiliteit, 100 procent duurzame elektriciteit, halvering van het energieverbruik van de kantoren en overschakelen op hernieuwbaar gas.¹¹ Om klimaatneutraal te worden is het belangrijk om het energieverbruik van de rijkskantoren en gebouwen zoveel mogelijk te beperken. Daarom wordt toegewerkt naar energiezuinige labels voor de rijkskantoren, dit staat beschreven in de Strategie Routekaart Verduurzamen Rijksvastgoed die door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is opgesteld.¹² In 2030 dienen Rijkskantoorgebouwen gemiddeld te beschikken over energielabel A. Het RVB kiest ervoor om panden energiezuinig te maken op natuurlijke momenten. In de praktijk is dat meestal bij grootschalig onderhoud of renovatie. Dat is efficiënt, houdt de kosten beheersbaar en voorkomt dat de verduurzaming van alle gebouwen 'in één keer' een te grote belasting vormt voor de marktpartijen die het werk uitvoeren. In paragraaf 3.1 Kantoren zijn de doelen van het RVB verder uitgewerkt.

De CO₂-reductiedoelen voor SZW maken onderdeel uit van de doelen die SZW zich gesteld heeft om te komen tot een Duurzame Bedrijfsvoering binnen SZW. In lijn met de rijksbrede doelstellingen, is de ambitie van SZW een klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030. Daarvoor schetsen we in dit plan een pad op basis van rijksbrede doelstellingen en onze eigen vastgestelde CO₂-footprint, met als gevolg de volgende energie- en CO₂-reductiedoelstellingen in tabel 4.

In lijn met de doelstelling van het Rijk, is de ambitie van het ministerie van SZW om in 2030 een klimaatneutrale bedrijfsvoering te realiseren. Dit houdt in dat in 2030 geen CO₂ of andere broeikasgas worden uitgestoten en dat het streven is om evenveel energie zelf op te wekken als wordt verbruikt.

Op rijksbreed niveau worden de volgende drie stappen doorlopen:¹³

1. Zoveel mogelijk CO₂-uitstoot te reduceren.
2. Zoveel mogelijk te verduurzamen.
3. De uitstoot van zakelijkvervoer halveren, 30% minder gas verbruiken en 100% gebruik maken van hernieuwbare elektriciteit

¹⁰ [Klimaatakkoord | Rijksoverheid.nl](#)

¹¹ Hernieuwbaar gas wordt opgewerkt uit hernieuwbare bronnen. Dit betekent dat de grondstoffen van het gas snel te vernieuwen zijn, zoals GFT, houtsnippers of mest. In tegenstelling tot de fossiele brandstoffen raken deze hernieuwbare grondstoffen niet op. De meest bekende hernieuwbare gassen zijn groen gas en waterstof. Bron: [Hernieuwbaar gas - Grijs naar groen Duurzame energie oplossingen voor vandaag en morgen.](#)

¹² [Routekaart 2.0 Rijksvastgoed strategisch | Richtlijn | Rijksvastgoedbedrijf](#)

¹³ [Rijksoverheid op weg naar klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030 - Duurzaam Ondernemen \(duurzaam-ondernemen.nl\)](#)

Tabel 4: CO₂-reductiedoelstellingen onderverdeeld naar Scope

CO₂-reductiedoelstellingen:	
Deze reductiedoelstellingen hebben betrekking op de volgende meest materiële emissies:	
Hoofddoelstelling:	
Het Rijk werkt toe naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030.	
(omvat het energieverbruik van onze panden, het wagenpark en onze dienstreizen – scope 1, 2 en 3)	
Scope 1	
<ul style="list-style-type: none"> Gasinkoop van alle rijksgebouwen in 2030 voor minimaal 50% afkomstig van hernieuwbare bronnen. In 2022 is het Rijk gestart met de inkoop van Groen Gas.¹⁴ 	Aardgasverwarming
<ul style="list-style-type: none"> In 2020 bestaat het Rijkswagenpark voor 20% uit zero emissie voertuigen. In 2028 zal dit 100% zijn. In 2019 is gestart met de verduurzaming van het wagenpark. 	SZW past deze doelstelling toe op haar eigen wagenpark welke zowel leasewagens als ook huurauto's omvat.
Scope 2	
<ul style="list-style-type: none"> Elektriciteit is afkomstig van 100% hernieuwbare bronnen in 2030. rijksbreed is in 2019 gestart met de inkoop van de elektriciteit uit hernieuwbare bronnen (van Nederlandse oorsprong).¹⁷ 	Elektriciteit
Scope 3 – Business Travel	
<ul style="list-style-type: none"> 50% (1.007 ton) CO₂ reductie van zakelijke mobiliteit (inclusief woon- werkverkeer) in 2030 ten opzichte van 2016. 	Internationale treinreizen, zakelijke reizen met OV, zakelijke reizen gedeclareerde dienstreizen, en zakelijke vliegreizen. (*)
Energie reductiedoelstellingen:	
<ul style="list-style-type: none"> Gemiddeld 2% energiebesparing per jaar voor de rijksgebouwen. (2019 is opgenomen als basisjaar) 	
<ul style="list-style-type: none"> Gasverbruik van alle rijksgebouwen in 2030 met 30% (26,5 ton CO₂) afgenomen ten opzichte van 2019. 	
<ul style="list-style-type: none"> Energielabel A voor alle panden in 2030. 	
Overige duurzaamheidsdoelstellingen:	
<ul style="list-style-type: none"> Kantoorfaciliteiten en diensten: zes bedrijfsvoeringcategorieën circulair (kantoormeubilair, papier- en drukwerk, catering, ICT hardware, bedrijfskleding, en afval en grondstoffenmanagement). 	
<ul style="list-style-type: none"> Automatisering en telecommunicatie: de meest energie efficiënte hardware, netwerken, telefoniediensten en telefoonapparatuur worden ingekocht. 	
<ul style="list-style-type: none"> Mensen: Rijksoverheid creëert 3.340 extra banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in periode 2015-2023. SZW heeft, in het kader van de banenafpraak, 211 banen gerealiseerd. Het quotum van SZW is 185. Dit betekent dat SZW ruimschoots het quotum heeft gerealiseerd (peildatum Q4 2023). 	
<ul style="list-style-type: none"> Maatschappelijk verantwoord inkopen: Bij inkoop en aanbestedingen toepassen van social return, internationale sociale voorwaarden (ISV) en milieueisen. 	

(*) De emissies veroorzaakt door woon-werkverkeer worden op niveau 3 van de CO₂-Prestatieladder nog niet meegenomen in de footprint. SZW heeft deze uitstoot echter intern al inzichtelijk gemaakt ten behoeve van de monitoring op de rijksbrede doelstelling en ter voorbereiding op een mogelijke doorklim naar hogere niveaus van de Ladder

De reductiemaatregelen voor scope 1, 2 en 3 hebben een sterk verband met elkaar. Om uiteindelijk de CO₂ uitstoot te reduceren is het van belang om de grote uitstootbronnen (zakelijk mobiliteit, elektriciteit, en gas) aan te pakken. Hierin zijn al (rijksbrede) maatregelen vastgesteld en is met de implementatie begonnen.

Bij de productie van elektriciteit wordt in veel gevallen gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen, wat leidt tot emissies van CO₂.¹⁵ Met de focus op hernieuwbare energie, ook wel

14 [Feiten & cijfers over energie | Energie | Denk Doe Duurzaam](#)

15 [Rendement en CO₂-emissie van elektriciteitsproductie in Nederland, update 2023 \(cbs.nl\)](#)

duurzame energie of groene energie genoemd, is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. Dit is energie uit bijvoorbeeld wind, zon, waterstof en buitenluchtwarmte. Fossiele energie en kernenergie vallen niet onder hernieuwbare energie, omdat deze afkomstig zijn uit bronnen die niet worden aangevuld.¹⁶ Ook (zakelijke) mobiliteit is een belangrijke bron van de CO₂- uitstoot. Bij de verbranding van benzine, diesel of lpg (koolwaterstoffen) komt immers altijd CO₂ vrij. Het bereiken van een lagere CO₂-uitstoot kan bereikt worden door een auto minder te laten verbruiken of door een andere brandstof te kiezen.

Om invulling te geven aan de bovenstaande doelstellingen heeft SZW, zoals vereist door de CO₂-Prestatieladder, een plan van aanpak opgesteld met een set reductiemaatregelen die samen in de periode van 2024 tot 2026 naar verwachting tot een mogelijke reductie van 971 ton CO₂ leiden. Dat staat gelijk aan een reductie van ongeveer 24% van de footprint ten opzichte van 2019. In gezamenlijkheid met de andere departementen en onze dienstverleners gaan wij concreetiseren welke aanvullende maatregelen nodig zijn om te komen tot een klimaatneutrale bedrijfsvoering.

In hoofdstuk 3 geven we een overzicht van de maatregelen voor de CO₂-reductie met daarbij een schatting van de te verwachte CO₂-reductie.

2.1 Ambitieniveau

De Rijksoverheid draagt via haar eigen bedrijfsvoering bij aan het verduurzamen van Nederland als ook daarbuiten. Het Rijk wil een inclusieve werkgever zijn en ook op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu het goede voorbeeld geven. Dit is belangrijk voor zowel een positieve invloed op het milieu, als op de mens. Verduurzaming is met nieuwe manieren van werken, een andere blik op ons gedrag en aandacht voor de mens en zijn omgeving ook een motor van verandering en innovatie.

De basis voor verduurzaming op klimaataspecten bij SZW is het klimaatakkoord, waarin de doelstelling voor een klimaatneutrale bedrijfsvoering is opgenomen. Deze opgenomen doelstelling is op zichzelf een heel ambitieus doel waar SZW als organisatie flinke stappen voor moet zetten om deze te kunnen behalen.

Binnen de rijksoverheid is het ministerie IenW, gecertificeerd op trede 5, aan te merken als koploper. De ministeries van EZ/LVFN en BZK zijn momenteel bezig om de stap te maken en gecertificeerd te raken op niveau 4. Desondanks is de doelstelling en de inspanningen die geleverd worden vanuit SZW, ter vergelijking hiervan, zeker ambitieus te noemen. En zetten we ons in om voorin de groep te blijven samen met alle organisatieonderdelen.

Samen met de betrokken collega's - van eigen departement en collega departementen in het sociaal domein OCW en VWS met wie we panden delen - werken we nauw en intensief samen op het gebied van bedrijfsvoering, verduurzaming en huisvesting/facilitair met onze dienstverleners FM Haaglanden en RVB. Het doel voor alle drie de ministeries is om trede 3 van de CO₂ prestatieladder te behouden en de CO₂ uitstoot van huisvesting en mobiliteit terug te dringen. De stap naar trede 4 (zeker in de nieuwe systematiek van de CO₂ prestatieladder handboek 4.0) is voor SZW, OCW en VWS momenteel een te grote stap om te kunnen zetten. Ondertussen gebeuren er in de ketens, zoals bij de dienstverleners binnen het rijk heel positieve dingen op het gebied van CO₂. Shared service organisaties als FM Haaglanden en Rijksvastgoedbedrijf hebben hoge ambities op duurzaamheid.

De CO₂-reductiemaatregelen die nu door SZW worden genomen zijn voor de specifieke situatie van SZW ambitieus te noemen. De maatregelen zijn generiek, de uitvoering ervan is maatwerk.

¹⁶ [Wat is hernieuwbare energie? \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/verduurzaming/wat-is-hernieuwbare-energie)

Doordat organisatieonderdelen zeer verschillen van elkaar en geen locatie gelijk is aan elkaar zijn de verschillen in patroon van energieverbruik groot als ook de aanpak hiervan. Per onderdeel zal de focus dus mogelijk verschillen.

Daarnaast volgt SZW de rijksinkoopstrategie 'Inkopen met Impact'. Deze is vastgesteld in 2019 en kent sociale doelen en doelen die gericht zijn op duurzaamheid. SZW is tevens één van de samenwerkende ministeries rondom het Nationaal plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (Nationaal plan MVI; 2021-2025). In het Nationaal plan MVI zijn 6 maatschappelijke doelen beschreven die aansluiten op de Sustainable Development Goals (SDG's):

- Tegengaan van klimaatverandering
- Stimuleren van een circulaire economie
- Tegengaan van milieuverontreiniging en voedselverspilling
- Stimuleren van een divers en inclusief bedrijfsleven
- Stimuleren van arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (Sociale Return)
- Stimuleren van ketenverantwoordelijkheid

SZW heeft ook het manifest MVOI ondertekend. Dat verplicht SZW tot het opstellen van een MVOI actieplan. Het actieplan is eind 2023 opgesteld en begin 2024 vastgesteld. In het actieplan worden SZW specifieke doelen en ambities genoemd die een logische relatie hebben met de thema's uit het Nationaal plan MVI.

SZW richt zich op de rijksbreed vastgestelde doelen.¹⁷ De vijf leidende doelen voor het verduurzamen van de rijksbedrijfsvoering zijn:

1. Klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030 (thema's klimaat, energie, mobiliteit)
2. 50% minder primair grondstoffengebruik realiseren in 2030 en volledig circulair zijn in 2050 (thema circulair)
3. Arbeidsparticipatie stimuleren, onder meer door het creëren van 5.000 participatiebanen (thema social return - als onderdeel van de Banenafpraak)
4. Internationale productieketens verduurzamen door middel van het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu (thema internationale sociale voorwaarden)
5. Innovaties stimuleren, onder meer door op niveau als launching customer (thema innovatie)

Voor de sturing en monitoring biedt de PDCA-cyclus minimaal twee keer per jaar een duidelijk inzicht in hoe het ministerie ervoor staat. Hiermee is het mogelijk om gericht (bij) te sturen, waardoor de positie (van bijvoorbeeld middenmoot naar koploper) versterkt kan worden om zodoende te komen tot een klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2030. Voor de hand ligt deze cyclus samen te laten vallen met de halfjaarlijkse voortgangsrapportage. De voortgangsrapportage is vastgelegd op 01-2025.

Onder andere dit plan zorgt er mede voor dat iedereen binnen de organisatie aan de slag kan met reductie en verduurzaming. In 2025 gaat de aandacht uit naar het implementeren van de genoemde maatregelen. Hierin zal ook woon- werkverkeer weer worden meegenomen in onze CO₂-footprint. Daarnaast zullen we onze keten in kaart brengen en verkennen hoe we verder kunnen opklimmen op de CO₂-Prestatieladder.

¹⁷ Deze doelen zijn vastgelegd in het rijksbrede inkoopstrategie 'Inkopen met impact'. [Inkopen met impact | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

2.2 Maatregellijst

De maatregellijst¹⁸ is gebruikt als hulpmiddel voor de onderbouwing van de gestelde reductiemaatregelen. Maatregelen benoemd in deze lijst hebben een categorie (Standaard, Vooruitstrevend of Ambitieuus). Voor het Plan van Aanpak is het gewenst om een mix aan maatregelen op te nemen van deze drie categorieën. Daarin is wenselijk om meer 'Standaard' en minder 'Vooruitstrevend' of 'Ambitieuus' maatregelen op te nemen.

De opgestelde reductiemaatregelen voor SZW bevatten op basis van de SKAO maatregellijst zes maatregelen van categorie A, vijf maatregelen van categorie B en twee maatregelen van categorie C. Deze zijn in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt.

18 Zie bijlage 2 SKAO Maatregellijst

3 Maatregelen

SZW werkt vanzelfsprekend aan de rijksbreed vastgestelde maatregelen die bijdragen aan de CO₂-reductie. Naast deze maatregelen heeft SZW ook aanvullende, nog te verkennen maatregelen geformuleerd om de CO₂-reductie te versnellen. De maatregelen zijn gericht op meerdere bronnen van CO₂-uitstoot ten aanzien van vastgoed en mobiliteit. In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de diverse maatregelen per bron van uitstoot, op zowel rijks- als SZW-niveau, en maken we een schatting van de effecten van de maatregelen. De maatregelen beperken zich niet alleen tot maatregelen die noodzakelijk zijn om aan niveau 3 te voldoen. In aanvulling op de noodzakelijk maatregelen richten we ons bijvoorbeeld ook op circulaire catering, MVOI en het gebruik van ICT middelen.

Het onderdeel zakelijke mobiliteit heeft een groot aandeel in de CO₂-uitstoot van SZW. Hier valt dan ook de meeste winst te behalen in CO₂-reductie. Maatregelen zijn hiervoor opgesteld om de uitstoot die voortkomt uit zakelijke mobiliteit te reduceren. Naast het elektrificeren van het wagenpark, zijn andere aanvullende maatregelen als het aanbieden van de mogelijkheid om ook op andere locaties als Rijkshubs¹⁹ te werken opgesteld. Ook wordt gekeken naar het aanbieden van de (elektrische-) deel fietsen en scooters (zie voor een verdere toelichting paragraaf 3.2 Zakelijke mobiliteit).

Bij het formuleren en vaststellen van de maatregelen is mede de input van de ambassadeursbijeenkomsten (zie hoofdstuk 4. Participatie), het Manifest MVOI, de aanpak duurzame bedrijfsvoering SZW en de CO₂-managementplannen van de ministeries van OCW en VWS gebruikt.

Deze maatregelenlijst wordt continue aangevuld en aangepast. De actuele maatregelenlijst maakt onderdeel uit van de voortgangsrapportage.

Tabel 5 geeft de meest relevante kern- en verkennende (nieuwe) reductiemaatregelen weer.

3.1 Kantoren

Als een van de grootste kantoorbezitters heeft het Rijk een belangrijke voorbeeldfunctie en is hiermee ook in staat om grote effecten te realiseren op het gebied van het verduurzamen van onze kantoren. Dit staat beschreven in de eerdergenoemde Strategie Routekaart Verduurzamen Rijksvastgoed ²⁰, met zowel panden die in eigendom zijn als die gehuurd worden.²¹

In de praktijk betekent dit dat nieuw te bouwen kantoren vrijwel geheel energieneutraal gebouwd zullen worden. Bij bestaande kantoren gaat het vooral om het terugdringen van het energieverbruik, zoals door het gebruik van ledverlichting. Daarnaast is het uitgangspunt om bij renovatieprojecten en nieuwbouw herbruikbare materialen toe te passen. Het beoogde resultaat is dat in 2030 het energie- en grondstoffenverbruik is gehalveerd.

¹⁹ Rijkshubs zijn plekken waar rijksmedewerkers kunnen aanlanden en werken en waar zij collega's en externen kunnen ontmoeten. Naar verwachting zal in 2027 er een landelijk netwerk zijn van Rijkshubs waarbij dan voorzieningen gereserveerd kunnen worden via een app. Een aantal Rijkshubs zullen worden voorzien van rijksontmoetingspleinen welke laagdrempelig toegankelijk zijn en voorzien zijn van hoogwaardige voorzieningen. Rijkshubs zijn gevestigd op knooppunten in het land en eenvoudig bereikbaar met het openbaar vervoer.

²⁰ [Routekaart 2.0 Rijksvastgoed strategisch | Richtlijn | Rijksvastgoedbedrijf](#)

²¹ e.g. Parnassusplein 5 is een huurpand.

Tabel 5: CO₂-reductiemaatregelen – kern- en verkennende maatregelen 2024-2026

Kernmaatregelen 2022-2025	Verwachte reductie (ton CO ₂)
15% gasreductie	27 (0,7%)
Energielabel A voor alle panden in 2030	47 (1,3%)
Panden sluiten rondom de periode van de kerstdagen en de jaarwisseling	n.t.b.
Scherp handteren vliegbeleid	Kwalitatief
Terugdringen personenmobiliteit	Kwalitatief
Het inzetten van Hubs en de mogelijkheid om op andere locaties te werken	Kwalitatief
Elektrificeren van het wagenpark	336 – max. 672 (9 – 18%)
Catering aanbod verduurzamen	n.t.b.
Het gebruik/inzet van circulaire catering	n.t.b.
Gebruik duurzame bekertjes	n.t.b.
Duurzaamheidsnetwerk op- /uitbouwen	Kwalitatief
Vermindering benodigde voorzieningen afval	0,80 – max. 2,30 (0,02 – 0,06%)
Verkennende maatregelen 2022-2025	
Energiecontracten grijze stroom omzetten naar groene stroom	303 (8%)
Garanties van Oorsprong (GvO) – huisvesting (in overbrugging naar groene stroom)	303 (8%)
Panden (gedeeltelijk) sluiten bij een lage pandbezetting.	11 (0,3%)
CO ₂ -budget voor dienstreizen	Kwalitatief
Laadvoorzieningen elektrische voertuigen bij SZW kantoren	n.t.b.
Laadvoorzieningen elektrische voertuigen voorzien van groene energie	329 – max. 1.635 (9 – 45%)
Garanties van Oorsprong (GvO) - zakelijke mobiliteit (in overbrugging naar groene stroom)	174 – max. 333 (9 – 5%)
Parkeervoorzieningen beperken	Kwalitatief
(Elektrische) deelfietsen, deelscooters en deelauto's op kantoor	n.t.b.
Beloningsprogramma binnen Anders Reizen	n.t.b.
Het thema (duurzame mobiliteit als standaard gespreksonderwerp meenemen in de gesprekscyclus, dit om de medewerker blijvend bewust te laten nadenken over zijn/haar reizen	Kwalitatief
Maatschappelijk verantwoord inkopen/opdrachtgeven – Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)	n.t.b.
Langer/minder gebruik van de ICT-middelen	n.t.b.
Informatiehuishouding – Training ten behoeve van het beperking van data verbruik	Kwalitatief

(*) Verwacht effect doorgerekend op basis van conservatieve inschattingen en door gevalideerde expert aannames, waar nodig. Kwalitatieve maatregelen focussen zich op randvoorwaarden zoals bewustwording en draagvlak, en worden daarom niet doorgerekend. Percentages verwachte reductie is op basis van de CO₂-footprint van 2023.

Het Rijk heeft de volgende doelstellingen voor haar gebouwen:

- In 2050 is de energievoorziening volledig fossielvrij en is de vastgoedportefeuille CO₂-neutraal.
- In 2030 heeft de hele voorraad van rijkskantoren gemiddeld een energielabel A. Daarbij 30% minder gasverbruik, waarvan minimaal 50% uit hernieuwbare bronnen afkomstig is. 100% van elektriciteit moet afkomstig zijn uit hernieuwbare bronnen. De kantoren moeten 50% minder energie gebruiken t.o.v. 2008. En per saldo moet 60% CO₂-reductie t.o.v. 1990 worden gerealiseerd.
- Voor de rijkskantoren van het Rijk zelf streeft het Rijk naar een gemiddeld energielabel B in 2023.

In bestaande overlegstructuren wordt hier aandacht voor gevraagd en aan besteed. Belangrijke overleggen in deze zijn de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijk (ICBR) en andere Interdepartementale Commissies (IC's). De ICBR wordt voorgezeten door het ministerie van BZK - waar de uitvoeringsorganisaties FM Haaglanden (FMH) en Rijksvastgoedbedrijf (RVB) deel van uitmaken. De leden van de ICBR bestaan uit de plaatsvervangend Secretarissen-Generaal (pSG's) (of vergelijkbaar) van alle ministeries. Vanzelfsprekend vinden ook met de zogenaamde

locatieteams gesprekken plaats over verduurzaming van de panden. Daarin zijn de gebruikers van een pand - dat kunnen meerdere ministeries zijn - en FMH betrokken. FMH is een belangrijke schakel richting RVB.

Tabel 6: Aanvullende reductiemaatregelen – kantoren

Maatregel	Toelichting	Status	Verwachte reductie (ton CO ₂), %	Trekker
15% gasreductie	<p>De 15% gasreductie komt voort uit de opdracht vanuit de Europese Commissie voor de gehele lidstaat. De voormalig minister voor Klimaat heeft aangegeven dat het Rijk hier een voorbeeldrol dient te vervullen.</p> <p>Vastgesteld is dat voor de periode 1 augustus 2022 tot 31 maart 2023 15% gasreductie dient te zijn behaald ten opzichte van het gemiddeld verbruik in de afgelopen vijf jaar. De ICBR is akkoord met de rijksbrede aanpak per vastgoedportefeuille en de monitoring. Per vastgoedportefeuille wordt een Single Point of Contact (SPS) aangewezen. Iedere SPC is verantwoordelijk voor zijn/haar vastgoedportefeuille en draagt zorg voor een aanpak die ertoe leidt dat de reductie van 15% gasverbruik wordt gerealiseerd.</p> <p>De airconditioning wordt sinds 2023 twee graden minder laag gezet. In de winter worden de panden tot twee graden lager (max. 19 graden) verwarmd. Deze aanpassing zal aangehouden worden voor de toekomst.</p>	Doorlopend – gedeeltelijk uitgevoerd – ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst	27 (0,7%)	RVB
Energiecontracten: grijze stroom omzetten naar groene stroom	<p>Van enkele huurpanden waar SZW gebruik van maakt is nu een opgaaf in grijze stroom gedaan.</p> <p>Het verdient nader onderzoek om te kijken of deze energiecontracten met grijze stroom voor de desbetreffende locaties omgezet kunnen worden in levering van groene stroom. Het gaat hierbij om zes locaties.</p>	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.	303 (8%)	RVB

	Het RVB heeft, als een van de grootste kantoorbezitters, de leidende rol hierin.			
Garanties van Oorsprong (GvO)	In de overgangperiode naar groene stroom kunnen mogelijk GvO's ter compensatie van het aandeel grijze stroom opgenomen worden. Hierdoor kan SZW het belang van verduurzaming en het opwekken van groene stroom stimuleren en hier haar aandeel in nemen. Ondanks dat dit niet direct toegepast kan worden op de huidige omstandigheden. SZW zal desondanks er wel naar streven om het deel grijze stroom om te zetten naar groene stroom.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025. Eventuele uitvoering zal worden nagestreefd voor 2025/2026.	303 (8%)	Ministerie SZW
Energielabel A voor alle panden in 2030	Voor nieuwbouw geldt dat kantoren vrijwel geheel energieneutraal gebouwd zullen worden. Bij bestaande kantoren gaat het vooral om het terugdringen van het energieverbruik – denk aan betere isolatie en de toepassing van ledverlichting – én om het opwekken van schone energie met behulp van bijvoorbeeld zonnepanelen. Daarnaast is het uitgangspunt om bij renovatieprojecten en nieuwbouw herbruikbare materialen toe te passen. Het beoogde resultaat is dat we in 2030 het energie- en grondstoffenverbruik hebben gehalveerd en de gehele kantoor - voorraad een energielabel van gemiddeld A heeft. Hiervoor is een routekaart opgesteld. De routekaart geeft aan hoe de rijksgebouwen in 2050 CO ₂ -neutraal kunnen zijn. Het RVB heeft, als een van de grootste kantoorbezitters, de leidende rol hierin.	Doorlopend – In uitvoering volgens routekaart RVB en masterplannen rijkskantoren. Naar verwachting zullen nodige werkzaamheden aan kantoorpanden plaatsvinden rond 2023. Een specifiekere planning is opgenomen in de Emissie inventaris SZW 2023 – overzicht locaties 2023.	47 (1,3%)	RVB
Panden (gedeeltelijk) sluiten bij een lage pandbezetting.	Als er sprake is van een lage bezettingsgraad, wordt een deel van de kantoorpanden gesloten. Aan de directie wordt gevraagd om het besluit te nemen hoeveel m ² gesloten mag worden.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.	11 (0.3%)	RVB, assetmanager, objectmanager en FMH.

	<p>Voor de collega's die niet elders kunnen werken – zoals die van RSO – zal een plan moeten worden gemaakt. Bovendien zal ervoor gezorgd moeten worden dat er een plek is waar collega's elkaar kunnen ontmoeten. In kantoorpanden zelf of door hubs in verschillende steden.</p>			
<p>Panden sluiten rondom de periode van de kerstdagen en de jaarwisseling.</p>	<p>In de periode rondom de kerstdagen en de jaarwisseling zullen verschillende rijkskantoorpanden worden gesloten. Gedurende deze periode is er voorgaande periodes sprake geweest van een lage bezettingsgraad.</p> <p>Dit houdt in dat voor verschillende panden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De temperatuur op maximaal 15 graden zal staan - De verlichting en de roltrappen staan uit - Het restaurant zal gesloten zijn - (warme)drankenautomaten en waterbars zullen zijn uitgeschakeld (m.u.v. enkele locaties/etages) <p>Alle Rijkshubs zullen tijdens het kerstreces geopend zijn.</p> <p>Voor de collega's die niet elders kunnen werken zal worden aangegeven in voorafgaande berichtgeving welke locaties geopend zullen zijn tijdens deze periode.</p> <p>Collega's die elkaar willen ontmoeten hebben daar de gelegenheid toe in de opengestelde locaties als ook in alle Rijkshubs.</p>	<p>Doorlopend</p> <p>Deze maatregel is reeds eerder al uitgevoerd tijdens het kerstreces van 2023 en 2024 en zal worden aangehouden voor de toekomst.</p>	n.t.b.	<p>RVB, assetmanager, objectmanager en FMH.</p>
<p>Energiebesparende maatregelen op lokaal niveau</p>	<p>Voor elke locatie vraagt het om naderende analyse van het elektriciteits- en gasverbruik. Het in kaart brengen van het specifieke verbruik kan mogelijk inzicht geven waar het grote verbruik zit. Bijvoorbeeld inzicht in het aandeel van de klimaatinstallatie, ICT</p>	<p>Verkenning naar verdere maatregelen zal doorlopend plaatsvinden.</p>	n.t.b.	<p>Ministerie SZW kern, RSO, en NLA in samenwerking met RVB</p>

	<p>middelen in een pand, aanwezige voorzieningen, etc.</p> <p>Specifieke afspraken zullen nodig zijn over energiebesparing.</p> <p>Inzicht in het specifieke verbruik kan zorgen voor een gerichte aanpak en doeltreffende reductie. Hierbij kan gedacht worden aan: vervanging van verlichting naar een spaarzamere variant, mogelijkheden tot het zuiniger afstellen van de klimaatinstallatie, het gesloten houden van ramen (voor een optimale werking van bijv. de klimaatinstallaties), etc.</p>			
--	--	--	--	--

3.2 Zakelijke mobiliteit

Tabel 7: Aanvullende reductiemaatregelen - zakelijke mobiliteit²²

Maatregel	Toelichting	Status	Verwachte reductie (ton CO ₂)	Trekker
Scherp handteren vliegbeleid	<p>Pas bij een reisduur per trein van meer dan 8 uur en deze reis 1,5 keer de duur van de vliegreis heeft mag er gekozen worden voor vliegen. Daarbij is economy/tweede klasse vliegen het uitgangspunt. De norm voor businessclass is vastgesteld op 6 uur. Bekeken zal worden per boeking of deze economyclass ingevuld kan worden.</p> <p>In aanvulling hierop zal in de boeking overweging meegenomen worden wat de reistijd van deur naar deur is (inclusief wachttijd op bijvoorbeeld luchthavens).</p> <p>De huidige afspraken zullen scherper worden gehanteerd om korte vluchten en businessclass boekingen te voorkomen. Daarnaast zal er bij boekingen gekeken worden naar mogelijkheden voor rechtstreekse</p>	<p>Doorlopend – Bewustwording inzet voor 2025.</p> <p>Huidig worden de normen welke zijn gesteld en vastgelegd voor vliegreizen nageleefd. Deze normen zullen bij de desbetreffende werkvelden verdere aandacht krijgen in de werkbesprekingen om de bewustwording hiervan te verhogen dan wel hoog te houden.</p>	Kwalitatief	<p>CAO afspraak sinds 2021</p> <p>SZW werkvelden</p>

²² Bij zakelijke mobiliteit met de auto zijn twee stromingen aanwezig: (1) zakelijke reizen, gedeclareerde dienstreizen en (2) zakelijke autoreizen. Dit is zowel scope 1 als 3 gecombineerd.

	<p>vluchten (zonder overstap op nabij gelegen luchthavens) om zo korte vluchten te voorkomen.</p> <p>In de huidige CAO Rijk zijn de regels voor buitenlandse dienstreizen per 1 januari 2021 aangescherpt om te bevorderen dat bij dienstreizen binnen Europa vaker wordt gekozen voor de trein.</p>			
CO ₂ -budget voor dienstreizen	De mogelijkheid verkennen om een CO ₂ -budget voor dienstreizen op te nemen. Een CO ₂ -budget kan bijdragen aan de bewustwording van de uitstoot die vrijkomt bij een specifieke reis met een bepaald type vervoersmiddel. Een CO ₂ -budget kan daarnaast mogelijk zorgen voor het terugdringen van dienstreizen en/of de keuze voor duurzamere alternatieve vervoergelegenheden.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025.	Kwalitatief	SZW werkvelden
Terugdringen personenmobiliteit	Bestemmingen die goed bereikbaar zijn met het OV selecteren.	<p>Doorlopend</p> <p>Rijksbreed zijn reeds locaties in gebruik welke nabij gelegen zijn van OV locaties. Ook voor mogelijke nieuwe locaties zal hier in de toekomst rekening mee worden gehouden.</p>	Kwalitatief	<p>Rijksbreed</p> <p>BZK voor aanpassingen in de CAO</p> <p>BUZA voor aanpassingen in het contract met reismaatschappijen</p>
Het inzetten van Hubs en de mogelijkheid om op andere locaties te werken (andere rijkskantoren)	Door de mogelijkheid aan te bieden om ook op andere panden/rijkskantoren te werken, kunnen sommige medewerkers dichterbij huis werken of na een extern overleg korter reizen naar een werkplek	<p>Doorlopend</p> <p>Het landelijk netwerk van Rijks hubs is uitgebreid. Momenteel zijn er Rijks hubs te vinden in: Leiden, Assen, Lelystad, Den Bosch, Eindhoven, Utrecht en Amsterdam. Een aantal nieuwe locaties staan nog op de planning om hieraan toegevoegd te worden. Een evaluatie van het huidige gebruik zal hierin ook een rol spelen.</p> <p>Hier kunnen rijksmedewerkers terecht voor een dag(deel)</p>	Kwalitatief	Alle departementen (via ICBR)

		werken, een ontmoeting of vergadering.		
Elektrificeren van het wagenpark	Elektrificeren van leaseauto's, poolauto's, dienstauto's bij het inkopen en afsluiten van (nieuwe) contracten	<p>Doorlopend Afronding gepland eind 2028.</p> <p>De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) is in 2019 gestart met de transitie naar een zero-emissie wagenpark. Na een succesvolle pilot met het gebruik van elektrische voertuigen, zullen alle dienstauto's met een verbrandingsmotor gefaseerd worden vervangen door een elektrisch aangedreven voertuig. Mede onder invloed van de personele uitbreiding van de afgelopen jaren heeft de NLA hierin al forse stappen gemaakt. In 2023 omvatte het totale wagenpark van de NLA 677 auto's. Eind 2023 bestond ongeveer 52% van het wagenpark uit zero-emissie voertuigen. In 2024 en 2025 zal dit percentage naar verwachting oplopen tot respectievelijk 70% en 75%. In de jaren erna werkt de NLA toe naar een volledig zero-emissie wagenpark.</p> <p>De RSO is ook druk bezig met het elektrificeren van de dienstauto's. Eind 2023 bestond ongeveer 20% van het wagenpark uit zero-emissie voertuigen. En besloeg het totale wagenpark in totaal 81 auto's. In 2024 en 2025 zal dit percentage naar verwachting oplopen tot respectievelijk 68% en 80%.</p>	336 – max. 672 (9 – max. 18%)	Ministerie SZW kern, NLA, RSO

<p>Selecteren van duurzamere alternatieven en efficiënte inzet dienstauto's</p>	<p>Naast elektrificeren zal de RSO inzetten op gebruik van duurzame(re) alternatieven en een efficiëntere inzet van de dienstauto's.</p>	<p>Doorlopend – reeds in uitvoering.</p> <p>De RSO hanteert huidig deze aanpak al en zal deze voor de toekomst aanhouden om zo minder/minimaal mogelijk dienstauto's aan te hoeven schaffen.</p>	<p>n.t.b.</p>	<p>RSO</p>
<p>Inzet training zuinig en efficiënt rijden</p>	<p>Aandacht voor trainingen om kennis over zuinig en efficiënter rijden te vergroten. Hierdoor kunnen elektrische auto's efficiënter worden ingezet en zijn minder laadcycli nodig. Hierdoor kan mogelijk de nodige kWh per km teruggebracht worden als ook benodigde tijd.</p>	<p>Deels reeds in uitvoering.</p> <p>Voor wagenparkgebruikers van de NLA worden er trainingen aangeboden om de bewustwording en kennis te vergroten om efficiënter elektrische te rijden. In de My Ayvens app, waar leaserijders gebruik van maken, zijn deze trainingen terug te vinden. Hier wordt regelmatig aandacht om gevraagd.</p> <p>Voor wagenparkgebruikers van de RSO zal er verkend gaan worden of een soortgelijke inzet mogelijk is. Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025.</p>	<p>Kwalitatief</p>	<p>Ministerie SZW kern, NLA, RSO</p>
<p>Laadvoorzieningen elektrische voertuigen bij SZW kantoren</p>	<p>Huidig is het nog niet mogelijk om bij alle kantoorlocaties van SZW elektrisch te laden. Om de overgang naar een zero-emissie wagenpark te bevorderen als ook duurzamer vervoer te stimuleren zullen mogelijkheden verkend gaan worden om laadvoorzieningen te creëren. Hiervoor zullen de nodige locaties welke nog niet beschikken over dergelijke faciliteiten in kaart worden gebracht. Daarnaast zal ook in kaart worden gebracht welke faciliteiten nodig en gewenst zijn.</p>	<p>Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025.</p> <p>Deze verkenning zal de benodigdheden en eventuele tijdspad in kaart moeten brengen.</p>	<p>n.t.b.</p>	<p>Ministerie SZW kern, NLA</p>
<p>Laadvoorzieningen elektrische voertuigen voorzien van groene energie</p>	<p>Mogelijkheden verkennen om in te zetten op laadfaciliteiten met groene energie voor elektrische voertuigen. Hierbij kan gedacht</p>	<p>Verkenning: Verkenning laadfaciliteiten met groene energie eigen</p>	<p>329 – max. 1.635 (9 – max. 45%)</p>	<p>Ministerie SZW, NLA en RSO</p>

	<p>worden aan eigen locaties als rijkskantoren. Maar daarnaast ook door inzicht krijgen of en welke laadfaciliteiten groene stroom aanbieden en deze voorzieningen aanbevelen. Met daarbij de mogelijkheden verkennen om vast te kunnen leggen met welk type stroom geladen is.</p>	<p>rijkskantoren - mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025.</p> <p>Verkenning/Inzicht krijgen in laadfaciliteiten met groene stroom – 2025</p> <p>Verkenning van vastlegging type stroomverbruik elektrisch laden – mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025-2026.</p>		
<p>Garanties van Oorsprong (GvO)</p>	<p>In de overgangsperiode naar groene stroom kunnen mogelijk GvO's ter compensatie van het aandeel grijze stroom opgenomen worden. Hierdoor kan SZW het belang van verduurzaming en het opwekken van groene stroom stimuleren en hier haar aandeel in nemen.</p> <p>Momenteel is nog niet inzichtelijk met welk type stroom bijvoorbeeld elektrische voertuigen geladen worden. Daardoor wordt voor de emissieberekening rekening gehouden met grijze stroom. Door GvO's op te nemen voor het aandeel grijze stroom van mobiliteit kan dit huidig gecompenseerd worden.</p>	<p>Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.</p> <p>Eventuele uitvoering zal worden nagestreefd voor 2025/2026.</p>	<p>174 – max. 333 (9 – max. 5%)</p>	<p>Ministerie SZW</p>
<p>Parkeervoorzieningen beperken</p>	<p>Om het autogebruik te ontmoedigen kan er ingezet worden op het beperken en/of beprijzen van parkeervoorzieningen.</p> <p>Bij beide vormen kan er gekozen worden om parkeervoorzieningen alleen beschikbaar te stellen voort specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld voor elektrische voertuigen of minder validen. Voor de overige doelgroepen kan bijvoorbeeld een lagere kilometervergoeding gelden. Bij het beprijzen van de voorzieningen worden de kosten doorberekend aan de gebruiker. Dit kan onder andere door het plaatsen van een</p>	<p>Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.</p>	<p>Kwalitatief</p>	<p>Alle departementen verenigd in Anders Reizen</p>

	slagboom of verrekening met de kilometerverrekening.			
(Elektrische) deelfietsen en deelscooters	Het openbaar vervoer is niet altijd en voor iedereen toereikend. Een mogelijke reden hiervoor kan zijn: te weinig treinen, slecht bereikbare locatie met het OV. Deelvervoer kan hier mogelijk een aanvullende oplossing voor bieden. Daarnaast kan bijvoorbeeld een elektrische deelscooter de auto vervangen op ritten van een middellange afstand.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025-2026. Een eerste verkenning zou mogelijk kunnen leiden tot een verder plan van verloop.	n.t.b.	Rijksbreed. BZK voor aanpassingen in de CAO Alle departementen verenigd in Anders Reizen
Besparende maatregelen/inzet duurzame reisalternatieven op werkveld niveau	Met de verschillende werkvelden zal een gesprek aangegaan worden om te zien waar de mogelijkheden liggen om reductiemaatregelen te treffen op onder andere woon-werkverkeer en zakelijke dienstreizen. Inzicht in alternatieve vervoergelegenheden is noodzakelijk. Als ook verdere achtergrond informatie welke ligt bij het desbetreffende werkveld. Alternatieven als OV mogelijkheden en voor internationale reizen bijvoorbeeld de trein zullen worden gestimuleerd. Inzet op andere duurzamere reisalternatieven behoren ook tot de opties.	Verkenning naar verdere maatregelen zal doorlopend plaatsvinden.	n.t.b.	Ministerie SZW

3.3 Catering

Tabel 8: Aanvullende reductiemaatregelen – catering

Maatregel	Toelichting	Status	Verwachte reductie (ton CO ₂)	Trekker
Catering aanbod verduurzamen		Doorlopend Verkenning naar nieuwe mogelijkheden zullen in 2025 besproken worden. Hierbij zal o.a. draagvlak binnen SZW een rol spelen.	n.t.b.	SZW, FMH, CATERAAR HUTTEN
Het gebruik/inzet van circulaire catering.		Reeds in uitvoering - ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst.	n.t.b.	SZW, FMH, CATERAAR HUTTEN

		Ingevoerd per 1 januari 2023. Loopt gedurende het contract met cateraar Hutten.		
Het actief aanbieden van Too Good To Go pakketjes	Bijvoorbeeld omdat een vergaderverzoek met lunchreservering te laat of niet is geannuleerd of er eten over is dat anders weggegooid zou moeten worden.	Reeds in uitvoering - ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst. Invoering per 01-01-2023. In de Resident komt een pauzeplein: geen vergaderlunches in iedere zaal afzonderlijk, maar een centrale plek waar de vergader- ende medewerkers zelf hun lunch kunnen pakken van een gezamenlijk 'buffet'.	Kwalitatief	FMH
Meer vegetarisch aanbod in de kantine, en vegetarisch als standaard aanbieden bij het bestellen van lunch of borrel		Reeds in uitvoering - ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst dan wel worden uitgebreid. Ingevoerd per 1 januari 2023.	n.t.b.	FMH
Gebruik duurzame bekens	Wegwerpbekers mogen vanaf 1 januari 2024 niet meer worden gebruikt. Met de komst van de nieuwe cateraar zijn deze per 1 januari 2023 vervangen voor duurzame bekens.	Reeds uitgevoerd. In uitvoering sinds 1 januari 2023. Volledig ingevoerd sinds 1 januari 2024.	n.t.b.	FMH

3.4 Bewustwording

Tabel 9: Aanvullende reductiemaatregelen – bewustwording

Maatregel	Toelichting	Status	Verwachte reductie (ton CO ₂)	Trekker
Duurzaamheids-netwerk opbouwen	Met de inzet en uitbreiding van het duurzaamheidsnetwerk kan de kennis, commitment en draagvlak op het gebied van duurzaamheid opgebouwd worden. Dit wordt aanvullend opgepakt met doorlopende communicatie over de	Opbouw en ontwikkeling van het duurzaamheidsnetwerk zal doorlopend plaatsvinden. Met de komst van de nieuwe coördinator	Kwalitatief	Team Duurzaamheid

	CO ₂ -voetafdruk en mogelijkheden om makkelijk energie te besparen.	duurzaamheid zal hier in 2025 een nieuw impuls aan gegeven gaan worden.		
Sociale, duurzame opties aanbieden voor bestellers.	Denk hierbij aan evenementlocaties, bestellingen en inkoop.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.	Kwalitatief	FMH en ministerie SZW
Beloningsprogramma binnen Anders Reizen	Per medewerker wordt een mobiliteitsscan uitgevoerd, waarbij inzicht wordt gegeven in OV-potentie of fietsroute. Op deze wijze wordt het op medewerkersniveau laagdrempelig gemaakt om over zijn/haar reisgedrag na te laten denken en alternatieven te overwegen. De werkgever kan het gewenste gedrag bewust stimuleren. Medewerkers kunnen bijvoorbeeld beloond worden met een puntensysteem voor duurzaam reisgedrag. Het reisgedrag van de medewerker kan bijvoorbeeld met een app beoordeeld worden op duurzaamheid.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025/2026.	n.t.b.	Rijksbreed BZK voor aanpassingen in de CAO Alle departementen verenigd in Anders Reizen
Het thema (duurzame) mobiliteit als standaard gespreksonderwerp meenemen in de gesprekscyclus, dit om de medewerker blijvend bewust te laten nadenken over zijn/haar reizen	Dit kan onder meer leiden tot een flexibel inzetbaarheid van het mobiliteitsbudget voor duurzame vervoerswijzen.	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025/2026.	Kwalitatief	Team Duurzaamheid en ministerie SZW kern, RSO en NLA
Maatschappelijk verantwoord inkopen/opdrachtgeven - Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)	In het MVOI actieplan zijn doelen en ambities opgenomen welke de werkvelden binnen SZW nastreven om te werken naar/komen tot een duurzame bedrijfsvoering. Alle werkvelden binnen SZW zijn betrokken bij het opstellen van, als ook bij de uitvoering van deze doelen en ambities (voor één of meerdere thema's). ²³	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025/2026.	n.t.b.	CDI Office SZW werkvelden
Bewuste keuzes te maken bij aankopen, bijv. locaties voor uitje, personeels- en relatiegeschenken. Het stimuleren van		Verkenning mogelijke behoeftes en uitvoerbaarheid in 2025/2026.	Kwalitatief	Team Duurzaamheid, FMH en ministerie SZW kern, RSO en NLA

²³ [SZW Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen - Actieplan 2023 – 2025](#)

duurzaam gedrag zoals afval scheiden, minder printen, hergebruik bekers e.d.				
Vermindering benodigde voorzieningen afval	<p>Hierbij kan gedacht worden aan een recent voorbeeld als het verminderen van afvalbakken. Daarmee is het verbruik van afvalzakken afgenomen.</p> <p>Sinds 17 augustus 2024 is het initiatief om het aantal afvalbakken te verminderen afgerond in geheel de Resident. Op jaarbasis (260 werkdagen) kan dit leiden tot een besparing van ruim 17.500 afvalzakken. De vermindering van afvalbakken kan op jaarbasis een CO₂-besparing opleveren tussen de 800 en 2.300 kilo CO₂.</p>	<p>Reeds uitgevoerd - ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst.</p> <p>Volledig ingevoerd per 17 augustus 2024.</p>	0,80 – max. 2,30 (0,02 – max. 0,06%)	SZW, FMH, RSO

3.5 Automatisering

Tabel 10: Aanvullende reductiemaatregelen – automatisering

Maatregel	Toelichting	Status	Verwachte reductie (ton CO ₂)	Trekker
Langer/minder gebruik van de ICT-middelen	<p>Elke medewerker kan bijdragen door apparatuur langer te gebruiken, en apparatuur die niet gebruikt wordt in te leveren. Zo ligt er minder druk op het productieproces waar met name grondstoffen een grote impact hebben op de keten.</p> <p>SZW kan bij de beheerder aandringen op duurzaam aanbieden van hardware en ICT-expertise.</p>	Reeds uitgevoerd - ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst.	n.t.b.	FDW, SSO-ICT
Vaste pc's verwijderd van de kantoorwerkplekken in de Resident	Alle vaste pc's zijn verwijderd, dit levert o.m. besparing van elektriciteit op, maar ook in onderhoud en vervanging	Reeds uitgevoerd - ingezette aanpassingen zullen worden aangehouden voor de toekomst.	n.t.b.	FDW, SSO-ICT
Opstellen duurzame PDC		Momenteel in uitvoering.	Kwalitatief	RSO, NLA en ministerie SZW kern
Informatiehuishouding -	In de organisatie van SZW en haar werkzaamheden worden vele documenten opgesteld, opgeslagen	Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025.	Kwalitatief	Cluster DI, ICT en SZW werkvelden

<p>Training ten behoeve van het beperking van data verbruik – bijvoorbeeld Informatiehuishouding, email verkeer en AI inzet.</p>	<p>en verzonden. Vele e-mails worden per dag verzonden en ontvangen. E-mail verkeer vindt zowel buiten de organisatie plaats als ook intern en gaat gepaard met o.a. opslagcapaciteit en daarmee energieverbruik. Door middel van informatiehuishoud- en e-mail training kan het rondsturen van data en de opslag hiervan worden beperkt. Hierbij kan gedacht worden aan: het gebruik van digitale samenwerkruimten, het delen van links in plaats van bijlagen en het gebruik van andere communicatiekanalen.</p> <p>Onze samenleving vraagt om een open en toegankelijke overheid, die gevraagde informatie tijdig kan leveren. Overheidsinformatie moet volledig, vindbaar en duurzaam toegankelijk zijn. Het is daarom belangrijk dat iedereen binnen SZW zorgvuldig omgaat met overheidsinformatie. Een goede omgang met overheidsinformatie in het werk van SZW te verankeren is dan ook relevant. Dit staat in het belang van de samenleving als ook voor onszelf en collega's.</p>			
--	--	--	--	--

In totaal gaat het om 34 maatregelen, in verschillende stadia van ontwikkeling. Ongeveer de helft van de maatregelen zijn in de verkennende fase, wat past bij deze fase van de CO₂ prestatieladder. De verkennende maatregelen zullen zorgvuldig bekeken worden. Daarnaast de hoop dat deze verkennende maatregelen ook daadwerkelijk rendement opleveren.

De effecten van de maatregelen welke zijn opgenomen in tabellen 6 tot en met 10 zijn, voor zover mogelijk, berekend door een gespecialiseerd bureau.

Door het continu bewaken van de effecten, kan SZW op tijd bijsturen en nieuwe maatregelen formuleren of de maatregelen aanscherpen.

De meeste maatregelen brengen geen extra kosten met zich mee of bevinden zich in een verkennende fase waarbij kosten en opbrengsten nog in kaart moeten worden gebracht.

4 Participatie

Deelname aan of het initiëren van samenwerking, verandering en kennisdeling in de keten en of sector is een onderdeel voor de certificering voor de CO₂-prestatieladder en ook inherent aan het werk van SZW. In dit hoofdstuk is een aantal van deze initiatieven uitgewerkt.

4.1 Denk Doe Duurzaam

Het rijksbrede programma Denk Doe Duurzaam²⁴, geïnitieerd door DGDOO van BZK laat zien hoe onderdelen van het rijk via hun eigen bedrijfsvoering en inkoop bijdragen aan een duurzamer, socialer en innovatiever Nederland. Zij helpen in de transitie naar een duurzame bedrijfsvoering van het Rijk. Om dit te realiseren organiseren zij samenwerking, bieden inzicht in de voortgang, faciliteren doorbraken, inspireren en activeren via communicatie.²⁵ SZW neemt deel aan de door Denk Doe Duurzaam georganiseerde duurzaamheidscoördinatorenoverleggen en werkbezoeken. Ook wordt er samengewerkt met Denk Doe Duurzaam in de communicatie over verduurzaming. De coördinator levert onder meer als deelnemer een actieve bijdrage door bepaalde agendapunten te agenderen en daarin intensieve samenwerking te creëren.

Successen van dit netwerk zijn het op rijksbrede bestuurstafel geagendeerd krijgen van duurzaamheidsvraagstukken. En de aan dit netwerk gekoppelde werkgroep duurzaamheidsdata die zich inzet om data rijksbreed uniform te verzamelen en zo de voortgang beter te monitoren.

4.2 De Community of Practice CO₂-Prestatieladder

PIANOO (onderdeel van RVO) heeft in opdracht van BZK DGDOO een Community of Practice (CoP) CO₂-Prestatieladder opgericht. Daaraan nemen onder andere medewerkers van alle ministeries als ook andere overheid- en semioverheid instellingen deel. Tijdens de sessies worden actuele vraagstukken behandeld/besproken en wordt kennis en ervaring uitgewisseld om de CO₂-Prestatieladder te implementeren. Het programma is van en voor de leden, die daar elk hun bijdrage aan leveren. De sessies van de CoP vinden maandelijks plaats. De CoP is gestart op 1 maart 2021 en SZW heeft daarin vanaf het begin geparticipeerd.

4.3 Kernteam OCW/VWS/SZW CO₂-Prestatieladder

In het Kernteam wordt nauw samengewerkt tussen de ministeries van OCW, VWS en SZW, dit gezamenlijk voor de certificering. In dit overleg delen de ministeries diverse belangrijke 'best practices', ideeën en vindt het gesprek plaats over reductiemaatregelen. Hiermee vindt belangrijke kennisuitwisseling plaats, wat verder uitgewerkt kan worden.

4.4 Coalitie Anders Reizen

Op 1 oktober 2019 is de gehele Rijksoverheid (als onderdeel van de gemaakte afspraken in het Klimaatakkoord) toegetreden tot de coalitie Anders Reizen. Deze coalitie bestaat uit meer dan 50 grote organisaties (waaronder: DSM, ABN-AMRO, Rabobank, Shell, Unilever, KPN en Philips) die zich committeren aan het halveren van de CO₂-uitstoot van al hun zakelijke mobiliteit (inclusief woon-werkverkeer en vliegverkeer) in 2030 ten opzichte van 2016. Rijksbreed wordt

²⁴ [Home | Denk Doe Duurzaam](#)

²⁵ [Over ons | Denk Doe Duurzaam](#)

samengewerkt in de coalitie Anders Reizen met alle departementen. Dit netwerk is een inspiratienetwerk om elkaar te voorzien van 'best practices'.

Veel verduurzamingsmaatregelen voor mobiliteit kunnen het beste op CAO-niveau worden afgesproken. Een recent succes in de CO₂-reductie is de aanpassing in de CAO rondom zakelijke vliegereizen. Pas bij een reisduur van acht uur of langer wordt gevlogen en economy/tweede klasse vliegen is het uitgangspunt.

De rol van het netwerk Anders Reizen is inmiddels overgenomen door Denk Doe Duurzaam, die het thema mobiliteit als speerpunt heeft opgenomen.

4.5 Duurzame CAO

Het opnemen van duurzaamheid in de CAO heeft potentieel grote impact omdat de rijksoverheid werkgever is aan zo'n 150.000 rijksambtenaren. Duurzaamheid in de CAO richt zich grotendeels op mobiliteit. Dit onderdeel heeft tegelijkertijd een groot aandeel in de CO₂-footprint bij departementen, als ook bij SZW.

De duurzame CAO is een zeer relevant keteninitiatief waar SZW aan deelneemt. Het programma heeft in 2024 geleid tot een hogere fietsvergoeding als ook meer duurzame aspecten welke zijn opgenomen in het IKB-budget. Voor verduurzaming van de bedrijfsvoering is er tien miljoen beschikbaar gesteld uit de laatste CAO. Verschillende collega's vanuit SZW zijn nauw betrokken bij de projecten van de duurzame CAO.

4.6 Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)/Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI)

Maatschappelijk verantwoord inkopen is een onderwerp dat op veel belangstelling kan rekenen van politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. De rijksoverheid past MVI (voorheen ook duurzaam inkopen genoemd) al vele jaren toe bij haar inkopen. Maatschappelijk verantwoord inkopen is geen doel op zich, maar een middel dat kan bijdragen aan de realisatie van de duurzame ambities van het Kabinet en de rijksbedrijfsvoering. Dit wordt ook in het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) bevestigd.

Op 24 november 2022 vond de ondertekening plaats van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen plaats. Het Manifest is ondertekend door Minister van Sociale Zaken & Werkgelegenheid. SZW is betrokken bij het tot stand komen van dit Manifest en is één van de vele publieke organisaties die dit Manifest heeft ondertekent. Onderdeel van het Manifest is het opstellen van een MVI Actieplan. Dit manifest zorgt ervoor dat opdrachtgevers van inkoopopdrachten bij alle inkoop MVI-aspecten laten meewegen.

SZW is een van de deelnemers die hun handtekening hebben gezet onder het manifest MVOI. Zij zeggen daarmee toe dat zij bij het opdrachtgeven en inkopen oog hebben voor de maatschappelijke impact die met inkoop gerealiseerd kan worden. MVOI kent zes hoofdthema's die gekoppeld zijn aan de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn klimaat, circulair, milieu en biodiversiteit, social return on investment (SROI), Ketenvaardigheid (internationale sociale voorwaarden) en diversiteit en inclusie (D&I). Elke ondertekenaar van het manifest dient uiterlijk een jaar na ondertekening een MVOI-actieplan op te stellen. SZW dus ook. In dit actieplan²⁶ hebben de werkvelden ambities en doelen vastgelegd die men nastreeft.

²⁶ [SZW Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen - Actieplan 2023 – 2025](#)

4.7 Ambassadeurs Duurzaamheid SZW

Binnen SZW is een brede groep van ambassadeurs samengesteld, bestaande uit collega's uit alle organisatieonderdelen. In deze groep zijn medewerkers uit de verschillende werkvelden vertegenwoordigd: SG, pSG, DG-SZI, DG-Werk, WaU en NLA. Meer specifiek nemen ook collega's van RSO en adviseurs Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP) deel, evenals collega's van Jong SZW en de Departementale Ondernemingsraad (DOR). Ook het Interdepartementaal Platform Duurzaamheid (DIP) ontvangt de uitnodigingen. Met de Ambassadeurs Duurzaam SZW worden ideeën, tips en zorgen om te komen tot een duurzamer SZW gewisseld. Verder kunnen ook onderlinge succesverhalen onder de aandacht gebracht worden, welke kunnen leiden tot sympathie, nudging en stimulans. Op uitnodiging zijn ook onze dienstverleners aanwezig in het kader van 'verduurzamen doe je met elkaar!'.

Aan de hand van de CO₂-footprint hebben zij een belangrijke bijdrage geleverd aan de lijst maatregelen die tot een duurzame Bedrijfsvoering leiden (zie hoofdstuk 3). Zij zijn eveneens een belangrijk klankbord als het gaat om mogelijke aanpak en communicatie. Zo zijn de ambassadeurs de 'ogen en oren' van hun eigen organisatieonderdeel, en vormen daarmee een belangrijke schakel tussen het team Duurzaam SZW en de gehele organisatie. Hiermee kunnen de ambassadeurs de maatregelen onder de aandacht brengen en anderen actief (laten) betrekken bij een pilot. Voor bijvoorbeeld het onder de aandacht brengen van een campagne of pilot rondom duurzame mobiliteit.

4.8 Rijksbrede werkgroepen

Er zijn diverse rijksbrede werkgroepen gericht op thema's van Duurzaamheid, zoals ICT, Klimaatneutraal, Energie en Gebouwen, Vervoer, Circulair, MVI, Participatie en Datakwaliteit. SZW neemt deel aan een aantal werkgroepen. Voor de overige werkgroepen worden nog nadere afspraken gemaakt.

Op rijksbreed niveau wordt actief gewerkt aan een socialer en duurzame samenleving. Met het oog op de klimaatdoelstellingen heeft het Rijk zich gecommitteerd om per ministerie de CO₂-footprint inzichtelijk te maken en te sturen op verlaging van de uitstoot. De overheid kijkt daarbij naar de eigen bedrijfsvoering, maar ook naar de samenwerking met ketenpartners.

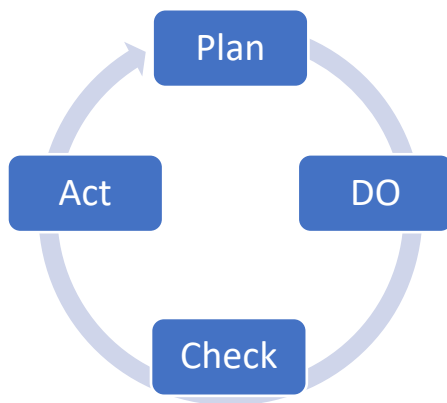
SmartTrackers biedt één handige omgeving voor alles wat met het certificeringsproces te maken heeft. De software van SmartTrackers is na een aanbestedingsprocedure geselecteerd om de ministeries en onderliggende agentschappen hierin de komende negen jaar te ondersteunen. Het ministerie van SZW kan de komende zes tot zeven jaar ook gebruik maken van de SmartTrackers. Het gebruik van SmartTrackers zal het ministerie van SZW helpen om op een inzichtelijke en gestructureerde manier de totale CO₂- footprint te bepalen. Het zal eenvoudiger en minder foutgevoelig werken dan Excel, omdat in de SmartTracker automatisch de juiste en up-to-date CO₂ conversiefactoren wordt toegepast.

5 Stuurcyclus CO₂-management

5.1 Stuurcyclus

Binnen de stuurcyclus van het CO₂-managementsysteem dat voor de CO₂-Prestatieladder is ingericht, wordt de Deming-circle (zie figuur 5 voor een grafische weergave hiervan) gevolgd om continue verbetering te borgen. In de fases van de cyclus zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd: Plan, Do, Check en Act.

Figuur 5: weergave Deming-circle - PDCA

Plan: Beleidsdoelstellingen vastleggen, keuze maken voor CO₂-reductiemaatregelen en deelname aan initiatieven

Do: Uitvoeren van de plannen die gemaakt zijn in de vorige fase

Check: Controleren of de plannen op de juiste manier zijn uitgevoerd. CO₂-footprint en emissie-inventaris opstellen en periodieke rapportage schrijven

Act: Beleid waar nodig bijstellen en bijsturen op maatregelen en doelstellingen; documenten overeenkomstig actualiseren

De Coördinator Duurzaamheid bij de directie OBP is verantwoordelijk voor het periodiek doorlopen van de stuurcyclus, en het up-to-date houden van alle documenten. Een activiteitenbeschrijving van de verschillende fases in de stuurcyclus staat in het onderstaande overzicht tabel 11.

De sturing op duurzame bedrijfsvoering verloopt via de pSG. De pSG is verantwoordelijk voor (het verduurzamen van) de bedrijfsvoering, dit betekent dat de pSG vanuit haar mandaat ook bevoegd is om relevante documenten, zoals het rapport Directiebeoordeling CO₂ managementsysteem, goed te keuren.

De diverse documenten die onderdeel uitmaken van het CO₂ managementsysteem worden periodiek geactualiseerd zoals in onderstaande tabel 12 weergegeven. Als onderdeel van de PDCA-stuurcyclus worden dit plan en de onderliggende doelstellingen en maatregelen jaarlijks herzien waar nodig.

Tabel 11: activiteitenbeschrijving per stuurcyclus fase

Activiteit	Op te leveren document
Check	
Organisatorische en operationele grenzen controleren	Boundary opstellen
Kwantificeringsmethode controleren	Kwaliteitsmanagementplan
Emissie-inventaris (CO ₂ -footprint) opstellen	Energiebeoordeling
Trends beschrijven voor emissie inventaris	Energiebeoordeling
Voortgang reductiemaatregelen controleren	Voortgangsrapportage
Effectiviteit communicatie controleren	Communicatieplan
Act	
Energiebeoordeling verslag actualiseren	Actualiseren energiebeoordeling
Communicatieplan actualiseren	Actualiseren communicatieplan
Kwaliteitsmanagement plan actualiseren	actualiseren kwaliteitsmanagement plan
Plan	
Directiebeoordeling uitvoeren	Directiebeoordeling
CO ₂ -management plan, maatregelen, initiatieven bijstellen	CO ₂ managementplan
Eventueel: Goedkeuren communicatieplan	Communicatieplan
Eventueel: Goedkeuren kwaliteitsmanagement plan	Kwaliteitsmanagementplan
Do	
Uitvoeren acties	

Tabel 12: Overzicht en planning van documenten als onderdeel van het CO₂-managementsysteem

Document	Inhoud	Verantwoordelijke	Actualiseren per	Maand
Kwaliteitsmanagement plan	Procedures voor opstellen emissie inventaris	Duurzaamheidscoördinator met behulp van SCI	Jaar	Augustus, september
Energiebeoordeling	Inventarisatie energieverbruikers, mogelijke reductiemaatregelen	Duurzaamheidscoördinator met behulp van SCI	Jaar	september
Emissie inventaris	Energiestromen, CO ₂ -footprint	Duurzaamheidscoördinator met behulp van SCI	Half jaar	september
Communicatieplan	Stakeholderanalyse, communicatiedoelen, -planning en -middelen	Duurzaamheidscoördinator met behulp van SCI (Communicatie)	Jaar	september
Periodieke rapportage	Beschrijving trends, voortgang en analyse.	Duurzaamheidscoördinator met behulp van SCI	Half jaar	September/oktober
CO ₂ -managementplan	Reductiemaatregelen, verantwoordelijken hiervoor, deelname aan initiatieven	Duurzaamheidscoördinator met behulp van SCI	Jaar	september
Interne audit	Controle of het systeem en de uitvoering voldoet aan de eisen, identificeren van kansen voor verbetering	Intern audit team	Jaar	oktober
Directiebeoordeling (verslag of notulen)	Directiebeoordeling met als input: de periodieke rapportage, de interne audit en de energie audit, en als output: eventueel bijstellen van het energie-management programma en kwaliteitsmanagementplan	pSG	Half jaar	november

5.2 Monitoring en meting

Als onderdeel van de stuurcyclus wordt halfjaarlijks de benodigde data verzameld om de emissie-inventaris en CO₂-footprint op te stellen. Deze vormt input voor de periodieke rapportage, communicatie-uitingen, interne audit en directiebeoordeling. Een belangrijk element voor de halfjaarlijkse stuurcyclus is een consistente methode voor dataverzameling en rapportage. Voor de hand ligt dat dit samenloopt met de planning van de halfjaarlijkse voortgangsrapportage. In 2025 zal een Kwaliteitsmanagementplan nader worden uitgewerkt om deze op te nemen bij de volgende audit ronde. Dit plan zal o.a. een beschrijving van de methodiek voor het opstellen van de emissie-inventaris bevatten

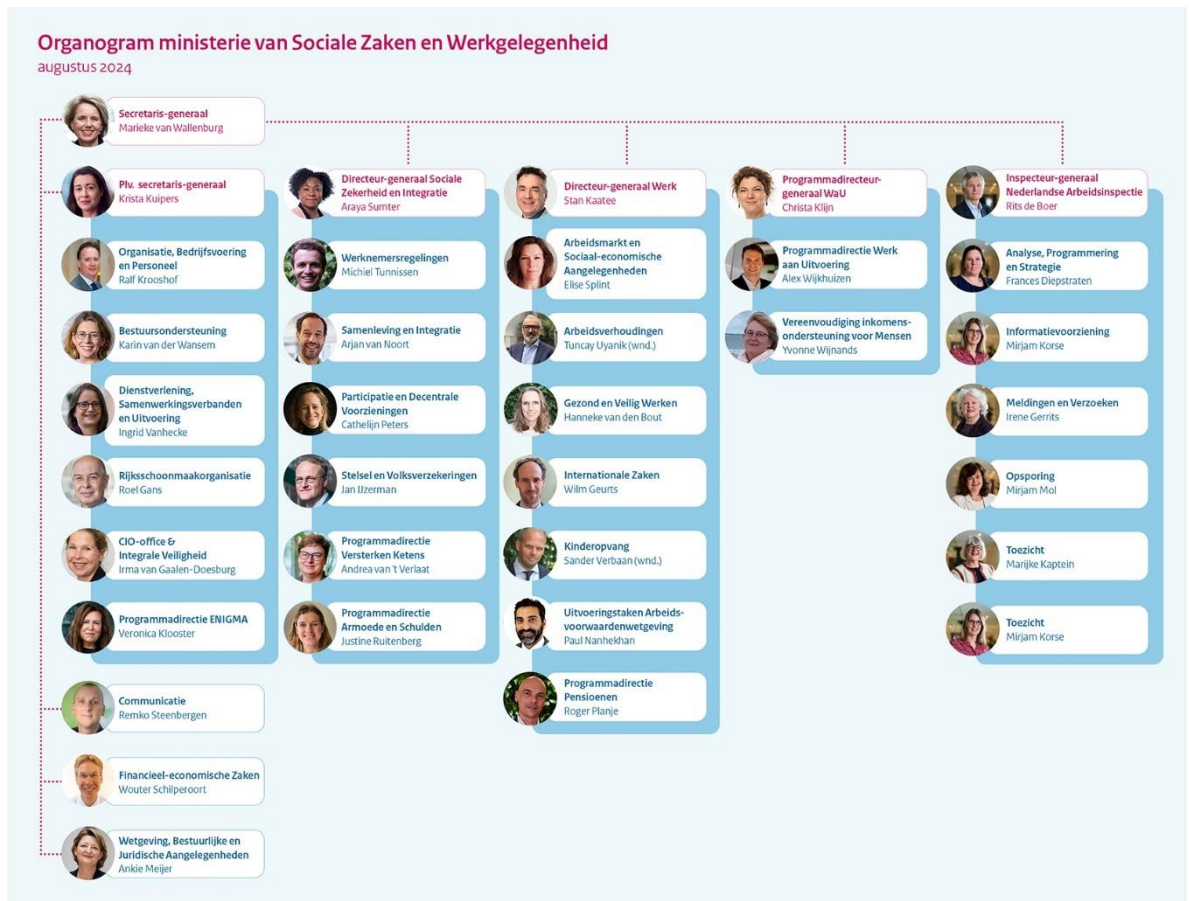
5.3 Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen

Op basis van de periodieke rapportages en de interne audit worden de nodige corrigerende en preventieve maatregelen voorgesteld, die noodzakelijk zijn om de doelstellingen te behalen en aan de eisen van de CO₂-Prestatieladder te (blijven) voldoen. De corrigerende en preventieve maatregelen worden in de directiebeoordeling geëvalueerd en waar nodig aangevuld.

5.4 Documentatiesysteem

Het dossier voor de CO₂-Prestatieladder wordt centraal opgeslagen en gearhiveerd in DigiDoc. De externe publicatie van het CO₂ managementplan als ook de CO₂-footprint van SZW is openbaar terug te vinden op: ([CO₂Prestatieladder](#)).

Bijlage 1: Organogram SZW

Bijlage 2: SKAO maatregellijst SZW

07 februari 2025 17:45

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Rapportage Maatregellijst CO2-Prestatieladder 2025

Globale maat

CO ₂ uitstoot, scope 1 en 2		2 982,5 ton
Omzet	50,64 miljoen Euro	58,9 ton/miljoen Euro
Personeelsleden	4 880 FTE	0,61 ton/FTE
Sectors	Overheid	

Overzicht maatregelen

Bedrijfsprocessen

Voor deze activiteit zijn geen maatregelen genomen.

ICT-dienstverlening

Informatiehuishouding - t.b.v. beperking o.a. data verbruik Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel		
Beter omgaan met overheidsinformatie, zoals het opslaan en bewaren. Alle bestanden, e-mails worden digitaal opgeslagen. Daarnaast beperken van dataverbruik en de opslag hiervan.		Gepland 01/2026 doorlopend

Vaste pc's verwijderd van de kantoorwerkplekken in de Resident Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel		
Alle vaste pc's zijn verwijderd, dit levert o.m. besparing van elektriciteit op, maar ook in onderhoud en vervanging		Geïmplementeerd op 12/2023 uitgevoerd in 2023

Efficiënt gebruik van ICT middelen Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel		
Bijdragen door apparatuur langer te gebruiken, en apparatuur die niet gebruikt wordt wordt ingeleverd. Beoogde resultaat is het beperken van druk op het productieproces en grondstoffengebruik.		Geïmplementeerd op 01/2025

Kantoren

Afspraken energieprestatie bij huur Activiteit efficiënter uitvoeren		
Categorie A	Bij het afsluiten of wijzigen van huurcontracten voor kantoorruimte is verbetering van de energieprestatie van het gebouw onderdeel van de onderhandelingen.	Geïmplementeerd op 11/2022 Zie daartoe de Routekaart stelsel Kantoren https://www.rijksvastgoedbedrijf.nl/onderwerpen/routekaart-verduurzaming

Beschikbaar maken laadpalen elektrische voertuigen Elektrificeren		
Categorie A	Minimaal 1 laadpaal per 20 parkeerplaatsen	Geïmplementeerd op 11/2022 Het rijk volgt de Europese normering. Het maakt bovendien onderdeel uit van het elektrificeren van het wagenpark van de Nederlandse Arbeidsinspectie.

Energieprestatie kantoren Integrale maatregel		
Categorie B	Het gemiddeld Energielabel van kantoren is A.	Gepland voor 12/2030 Voor nieuwbouw geldt dat kantoren vrijwel geheel energieneutraal gebouwd zullen worden. Bij bestaande kantoren gaat het vooral om het terugdringen van het energieverbruik – denk aan betere isolatie en de toepassing van ledverlichting – en om het opwekken van schone energie met behulp van bijvoorbeeld zonnepanelen. Daarnaast is het uitgangspunt om bij renovatieprojecten en nieuwbouw herbruikbare materialen toe te passen. Het beoogde resultaat is dat we in 2030 het energie- en grondstoffenverbruik hebben gehalveerd en de gehele kantoor - voorraad een energielabel van gemiddeld A heeft. Hiervoor is een routekaart opgesteld.

Locatiekeuze bij openbaar vervoer Integrale maatregel		
Categorie B	Tenminste 50% gebouwoppervlak is gelegen nabij openbaar vervoer (maximaal 500m)	Geïmplementeerd op 01/2025 Locaties worden geselecteerd welke centraal gelegen zijn, goed bereikbaar en nabij een station.
Optimalisatie klimaatinstallaties Activiteit efficiënter uitvoeren		
Categorie A	Bij alle kantoren die de afgelopen 5 jaar in gebruik zijn genomen is de klimaatinstallatie geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf.	Geïmplementeerd op 11/2022
Energiemanagement kantoren Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel		
	bij minimaal 50% van de kantoren doet de organisatie aan actief energiemangement, ondersteund door een gebouwbeheer systeem	Geïmplementeerd op 11/2022 veel rijkskantoren zijn aangesloten op het rijksenergiecontract, inclusief monitoring met slimme meters
2 graden lager (airconditioning en verwarming) Toepassen duurzame energie - Eigen maatregel		
	De airconditioning is in de zomer 2 graden minder laag afgesteld. In de winter worden de panden tot 2 graden lager (19 graden) verwarmd dan voorheen.	Geïmplementeerd op 06/2023 doorlopend
Vermindering benodigde voorzieningen afval. Integrale maatregel - Eigen maatregel		
	Verminderen van afvalbakken. Daarmee is het verbruik van afvalzakken afgenomen.	Geïmplementeerd op 01/2025 Volledig ingevoerd per 17 augustus 2024.
Energie groene stroom Toepassen duurzame energie - Eigen maatregel		
	Bekeken zal worden of energiecontracten van grijze stroom omgezet kunnen worden naar groene stroom.	Gepland 12/2026 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.
Panden (gedeeltelijk) sluiten bij een lage pandbezetting Activiteit beperken - Eigen maatregel		
	Bekeken zal worden of energiecontracten van grijze stroom omgezet kunnen worden naar groene stroom.	Gepland 12/2026 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.
Panden sluiten rondom het kerstcees Activiteit beperken - Eigen maatregel		
	In de periode rondom de kerstdagen en de jaarwisseling zullen verschillende locaties worden gesloten. Andere locaties zijn aangewezen om de bezetting te concentreren.	Geïmplementeerd op 01/2025 Doorlopend
Garanties van Oorsprong (GvO) - Kantoren Toepassen duurzame energie - Eigen maatregel		
	In de overgangperiode naar groene stroom kunnen mogelijk GvO's ingezet worden. Hierdoor kan het belang van verduurzaming en het opwekken van groene stroom gestimuleerd worden.	Gepland 12/2026 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.
Organisatie algemeen		
Hogere reiskostenvergoeding voor emissieloos woon-werk verkeer. Integrale maatregel		
Categorie A	Organisatie biedt een reiskostenvergoeding voor gebruik van fiets, vergelijkbaar met vergoeding van autokilometers	Geïmplementeerd op 01/2025 In de CAO is een fietsvergoeding opgenomen welke gelijk staat aan die van vervoer met een auto (of gelijkwaardig motorvoertuig vervoersmiddel). Deze vergoeding is gelijk enkel wanneer de reis met een motorvoertuig niet of lastig met het OV afgelegd kan worden. Wanneer de reis met het OV afgelegd kan worden is de vergoeding voor reizen met een motorvoertuig lager.

Vermindering benodigde voorzieningen afval Eigen maatregel		
Hierbij kan gedacht worden aan het verminderen van afvalbakken. Daarmee is het verbruik van afvalzakken afgenomen.		
		Geïmplementeerd op 01/2025 Volledig ingevoerd per 17 augustus 2024.

Overheden

Voor deze activiteit zijn geen maatregelen genomen.

Personen-mobiliteit

Aanschaf/lease personenauto's obv CO2 emissiemeting uit de praktijk Activiteit efficiënter uitvoeren		
Categorie C	Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe personenauto's (aanschaf of lease, volgens in de praktijk gemeten gegevens) lager dan 80 gr/km	Geïmplementeerd op 01/2025 Elektrificeren van leaseauto's, poolauto's, dienstauto's bij het inkopen en afsluiten van (nieuwe) contracten. Alle nieuwe auto's zijn enkel volledig elektrisch aangedreven voertuigen.

Beschikbaar stellen fiets, e-bike of e-scooter Integrale maatregel		
Categorie A	Wanneer zinvol stelt het bedrijf fietsen, e-bike of e-scooters beschikbaar op project- of kantoorlocatie voor korte ritten.	Geïmplementeerd op 11/2022 Er zijn dienstfietsen beschikbaar die kosteloos kunnen worden geleend. Onlangs is een pilot geweest met het ter beschikking stellen van elektrische fietsen. Dit krijgt nog een vervolg.
Categorie B	Het bedrijf biedt een regeling voor de vergoeding van aankoop van een fiets of e-bike voor alle werknemers.	Geïmplementeerd op 11/2022 Onderdeel van het zgn. IKB (Individueel Keuzebudget) is een bedrag dat ingezet kan worden voor de aanschaf van een (elektrische) fiets.

Nieuwe medewerkers Integrale maatregel		
Categorie B	Nieuwe medewerkers krijgen de eerste drie maanden standaard gratis OV-gebruik aangeboden.	Geïmplementeerd op 11/2022 Alle medewerkers krijgen een OV-kaart die uitsluitend voor woon-werkverkeer gebruikt mag worden.

Stimuleren treingebruik voor lange afstanden Integrale maatregel		
Categorie B	De organisatie verplicht het gebruik van de trein voor afstanden onder de 700 km; indien reistijd deur tot deur met trein <150% reistijd vliegtuig is.	Geïmplementeerd op 11/2022 SZW volgt in deze de maatregelen volgens uit de afspraken die gemaakt zijn binnen de Coalitie Anders Reizen.

Terugdringen autogebruik Activiteit beperken		
Categorie A	Vergoeding van openbaar vervoer mogelijk maken voor personeel met een leaseauto, gericht op het beperken van het aantal auto kilometers.	Geïmplementeerd op 11/2022 Alle medewerkers krijgen een OV-kaart voor woon-werkverkeer en geen vergoeding voor auto-gebruik. Bij de onderdelen Arbeidsinspectie en Rijkschoonmaakorganisatie wordt wel gebruik gemaakt van lease-auto's, omdat dit voor hun werkzaamheden noodzakelijk is (vervoer benodigde spullen/materiaal en bereikbaarheid locaties)

Zero CO2-emissie voertuigen Elektrificeren		
Categorie C	100%	Gepland voor 12/2028 Elektrificeren van leaseauto's, poolauto's, dienstauto's bij het inkopen en afsluiten van (nieuwe) contracten. Na een succesvolle pilot met het gebruik van elektrische voertuigen, zullen alle dienstauto's met een verbrandingsmotor gefaseerd worden vervangen door een elektrisch aangedreven voertuig. Eind 2023 bestond ongeveer 48% van het wagenpark uit zero-emissie voertuigen. In 2024 en 2025 zal dit percentage naar verwachting oplopen. Naar verwachting zal in 2028 het volledige wagenpark geëlektrificeert zijn.

Beschikbaar stellen fiets, e-bike of e-scooter Integrale maatregel - Eigen maatregel		
Het bedrijf biedt een regeling voor de vergoeding van aankoop van een fiets of e-bike voor alle werknemers.		
		Geïmplementeerd op 01/2022 In de CAO rijk staan gunstige regelingen voor de aankoop van een fiets of e-bike

07 februari 2025 17:45

Aanscherping vliegbeleid Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel	
Pas bij een reisduur van 8 uur of langer wordt gevlogen en economy/tweede klasse vliegen is het uitgangspunt.	Gepland 01/2024 CAO-afpraak sinds 2021.
Stimuleren treingebruik voor lange afstanden Integrale maatregel - Eigen maatregel	
De organisatie verplicht het gebruik van de trein voor afstanden onder de 700 km; indien reistijd deur tot deur met trein <150% reistijd vliegtuig is.	Geïmplementeerd op 01/2022 CAO Rijk
Nieuwe medewerkers Integrale maatregel - Eigen maatregel	
Nieuwe medewerkers krijgen de eerste drie maanden standaard gratis OV-gebruik aangeboden	Geïmplementeerd op 01/2022 alle rijksambtenaren krijgen een OV kaart voor woon-werk verkeer en dienstreizen
Het thema (duurzame) mobiliteit meenemen in de gespreksclus Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel	
Om de medewerker blijvend bewust te laten nadenken over zijn/haar reizen.	Gepland 12/2026 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025/2026.
CO2-budget voor dienstreizen Activiteit beperken - Eigen maatregel	
CO2-budget om bewustwording betreft de uitstoot die vrijkomt bij een reis met een bepaald type vervoersmiddel. Daarnaast om te zorgen voor het terugdringen van dienstreizen of een duurzamer alternatie	Gepland 12/2026 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025.
Het inzetten van Hubs Eigen maatregel	
Mogelijkheid om ook op andere locaties te werken om afstand in mobiliteit te verkorten.	Geïmplementeerd op 01/2025 Doorlopend
Inzet training zuinig en efficiënt rijden Activiteit efficiënter uitvoeren - Eigen maatregel	
Aandacht voor trainingen om kennis over zuinig en efficiënter rijden te vergroten. Hierdoor kunnen elektrische auto's efficiënter worden ingezet en zijn minder laadcycli nodig.	Geïmplementeerd op 01/2025 Doorlopend
Laadvoorzieningen elektrische voertuigen - Groene energie Toepassen duurzame energie - Eigen maatregel	
Inzet van laadfaciliteiten met groene energie voor elektrische voertuigen. Hierbij kan gedacht worden aan eigen locaties maar ook aanbieders met groene stroom laadfaciliteiten.	Gepland 12/2027 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid en haalbaarheid in 2025/2026.
Garanties van Oorsprong (GvO) - Mobiliteit Toepassen duurzame energie - Eigen maatregel	
In de overgangperiode naar groene stroom kunnen mogelijk GvO's ingezet worden. Ingezet worden. Hierdoor kan het belang van verduurzaming en het opwekken van groene stroom gestimuleerd worden.	Gepland 12/2026 Verkenning mogelijke uitvoerbaarheid in 2025.

Niet geselecteerde activiteiten

De volgende activiteiten zijn niet geselecteerd: Waterbouw schepen, Materieel, Logistiek & transport, Bouwplaats, Materiaalgebruik / Scope 3, Bedrijfszaken en -terreinen.

Bijlage 3: Bijdrage aan initiatieven

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

(1) Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.

(2) CO₂-reductie

De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.

(3) Transparantie

De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

(4) Participatie

Deelname aan initiatieven (in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Voor trede 3 van de CO₂-Prestatieladder dienen organisaties in het kader van de publicatieplicht aan te geven aan welk initiatief zij deelnemen of van welk initiatief zij initiatiefnemer zijn of aan welk sectorbreed CO₂ reductieprogramma's zij werken.

In onderstaand tabel zijn de initiatieven terug te vinden.

Wie	Soort initiatief	Wanneer	Rol
Coördinator Duurzaamheid	Denk Doe Duurzaam SZW neemt deel aan de door Denk Doe Duurzaam georganiseerde duurzaamheidscoördinatorenoverleggen en werkbezoeken. Ook wordt er samengewerkt met Denk Doe Duurzaam in de communicatie over verduurzaming. De coördinator levert onder meer als deelnemer een actieve bijdrage door bepaalde agendapunten te agenderen en daarin intensieve samenwerking te creëren.	Doorlopend	Deelnemer
Coördinator Duurzaamheid	De Community of Practice CO ₂ -Prestatieladder PIANOO heeft in opdracht van BZK DGDOO een CoP CO ₂ -Prestatieladder opgericht waarin medewerkers van alle ministeries maandelijks kennis en ervaringen uitwisselen om de CO ₂ -Prestatieladder te implementeren. Inmiddels nemen meer andere overheidsinstellingen deel. Het Programma is van en voor de leden, die daarin elk hun bijdragen leveren. De CoP is gestart op 1 maart 2021 en SZW heeft daarin vanaf het begin geparticipeerd. Daarnaast wordt via PIANOo ook informatie/kennissessies georganiseerd, dit in het kader van de Community of Practice CO ₂ -Prestatieladder.	Doorlopend	Deelnemer

	Tijdens de sessie worden actuele vraagstukken behandeld/besproken. Gezamenlijk met andere departementen wordt er gezocht naar departementale oplossingen.		
Coördinator Duurzaamheid	<p>Kernteam VWS/OCW/SZW CO₂ Prestatieladder</p> <p>In het Kernteam wordt nauw samengewerkt tussen de ministeries van VWS, OCW en SZW, dit gezamenlijk voor de certificering. In dit overleg delen de ministeries diverse belangrijke best practices, ideeën en vindt het gesprek plaats over reductiemaatregelen. Hiermee vindt belangrijke kennisuitwisseling plaats, wat verder uitgewerkt kan worden.</p>	Doorlopend	Deelnemer
Rijksbreed, coördinator DZH	<p>Coalitie Anders Reizen</p> <p>Op 1 oktober 2019 hebben BZK, EZK en IenW, mede namens alle ministeries, de Dutch sustainable mobility pledge van Anders Reizen ondertekend. De coalitie Anders Reizen is een coalitie van 50 grote organisaties, waaronder het Rijksoverheid. Leden van deze coalitie zetten zich in om hun totale CO₂ uitstoot tussen 2016 en 2030 te halveren.</p> <p>Rijksbreed wordt samengewerkt in de coalitie Anders reizen met alle departementen. Dit netwerk is een inspiratienetwerk om elkaar te voorzien van best practices. De rol van het netwerk Anders Reizen is inmiddels overgenomen door Denk Doe Duurzaam, die het thema mobiliteit als speerpunt heeft opgenomen.</p>	Doorlopend	Deelnemer en door managers implementatie van het beleid
Rijksbreed, coördinator DZH	<p>Duurzame CAO</p> <p>Het opnemen van duurzaamheid in de CAO heeft potentieel grote impact omdat de rijksoverheid werkgever is aan zo'n 150.000 rijksambtenaren. Duurzaamheid in de CAO richt zich grotendeels op mobiliteit. Dit onderdeel heeft tegelijkertijd een groot aandeel in de CO₂-footprint bij departementen, als ook bij SZW.</p> <p>De duurzame CAO is een zeer relevant keteninitiatief waar SZW aan deelneemt. Het programma heeft in 2024 geleid tot een hogere fietsvergoeding als ook meer duurzame aspecten welke zijn opgenomen in het IKB-budget. Voor verduurzaming van de bedrijfsvoering is er tien miljoen beschikbaar gesteld uit de laatste CAO. Verschillende collega's vanuit SZW zijn nauw betrokken bij de projecten van de duurzame CAO.</p>	Doorlopend	Deelnemer en door managers implementatie van het beleid
DG van de werkvelden	<p>MVOI manifest</p> <p>SZW is medeondertekenaar van het MVOI manifest over maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen bij het Rijk. Dit manifest en de voorgangers zorgen ervoor dat opdrachtgevers van inkoopopdrachten bij alle inkoop MVI aspecten laten meewegen.</p>	Doorlopend	Deelnemer

	SZW heeft een MVOI actieplan. Dit document is gepubliceerd op PIANO.nl.		
Coördinator Duurzaamheid en o.a. SZW werkvelden	<p>Ambassadeurs Duurzaamheid SZW</p> <p>Binnen SZW is een brede groep van ambassadeurs samengesteld, bestaande uit medewerkers van de verschillende werkvelden als ook collega's van Jong SZW, de DOR en het DIP. Met de Ambassadeurs Duurzaam SZW worden ideeën, tips en zorgen om te komen tot een duurzamer SZW gewisseld. Verder kunnen ook onderlinge succesverhalen onder de aandacht gebracht worden, welke kunnen leiden tot sympathie, nudging en stimulans. Op uitnodiging zijn ook onze dienstverleners aanwezig.</p> <p>De ambassadeurs fungeren o.a. als de 'ogen en oren' van hun eigen organisatieonderdeel, en vormen daarmee een belangrijke schakel tussen het team Duurzaam SZW en de gehele organisatie.</p>	Doorlopend	Initiatiefnemer
Rijksbrede Werkgroepen	ICT, Klimaatneutraal, Energie en Gebouwen, Vervoer, Circulair, MVI, Participatie en Datakwaliteit	Doorlopend	(deels) deelnemer, sommige nog nader te verkennen
pSG	ICBR, Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijk. In dit overleg - gecoördineerd vanuit ministerie van BZK - worden rijksbrede afspraken gemaakt op het gebied van Bedrijfsvoering.	Doorlopend	Deelnemer
Hfd FDW (Fysieke en Digitale Werkomgeving)	ICHF, Interdepartementale Commissie Huisvesting en Facilitair	Doorlopend	Deelnemer
Coördinator Duurzaamheid	<p>Nationale Klimaatweek</p> <p>Van maandag 11 t/m zondag 17 november vindt de Nationale Klimaatweek plaats. Een week waarin burgers, bedrijven én organisaties elkaar inspireren om zich in te zetten voor een duurzamer Nederland. Ook SZW doet mee met eigen departementale als ook met interdepartementale initiatieven</p>	11 tot en met 17 november 2024	Deelnemer als ook Initiatiefnemer eigen activiteiten
Coördinator Duurzaamheid	<p>Duurzame spelen</p> <p>SZW heeft in mei t/m juli 2023 meegedaan aan de Duurzame Spelen. Dat is een bewustwordingscampagne onder medewerkers door middel van een game die in vier weken gespeeld wordt. De duurzame spelen zijn al succesvol uitgerold bij I&W en FMH, andere rijksdiensten.</p> <p>De bedoeling was om ambtenaren privé en in hun werk meer bewust te maken van duurzaamheid en de keuzes die ze daarin kunnen maken. In oktober 2023 volgde een terugkomdag.</p>	05-2023 tot en met 07-2023	Mede initiatiefnemer

Bijlage 4: ISO 14064-1 koppeltabel

§	9.3.1 ISO 14064-1	Locatie
a	Description of the reporting organization	<p>Het Plan van Aanpak (met daarin de voorgestelde locaties/boundaries) is in juli 2021 goedgekeurd door de Bestuursraad. De locaties van het ministerie van SZW zijn opgenomen in zowel het CO₂-managementplan als de Energiebeoordeling.</p> <p>Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Zie de vastgestelde boundary.</p> <p>Het gaat om het ministeries SZW en de bijbehorende organisaties RSO en NLA welke behorend tot het concern SZW.</p> <p>wetten.nl - Regeling - Organisatie-, mandaat- en volmachtbesluit SZW 2009 - BWBR0024956 (overheid.nl)</p> <p>Organogram ministerie van SZW Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Rijksoverheid.nl</p> <p>Het rapport Directiebeoordeling CO₂ managementsysteem, voor de certificering op CO₂-Prestatieladder niveau 3, is goedgekeurd in de directiebeoordeling van 27 januari 2025.</p>
b	Person or entity responsible for the report	<p>Verantwoordelijke voor het opstellen Emissie Inventaris: Adviseur Managementinformatie bij Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP) bij SZW en Coördinator Duurzaamheid en strategisch adviseur bedrijfsvoering bij OBP SZW.</p> <p>De inrichting van de verantwoordelijkheden binnen het CO₂ managementplan en Energiebeoordeling is in hoofdstuk 5 van het CO₂ managementplan beschreven.</p>
c	Reporting period covered	<p>Voor 2019, 2020 en 2021 zijn de uitstoot/verbruik gegevens in beeld gebracht. Er is gekozen om 2019 als basisjaar te gebruiken, gezien 2019 ten opzichte van 2020 en 2021 een normaal jaar was (Covid-19).</p> <p>De gegevens zijn geactualiseerd met de data van 2023. Net als 2019 en 2022, is 2023 een normale jaar.</p>
d	Documentation of organizational boundaries	<p>Het Plan van Aanpak met daarin de voorgestelde locaties/boundaries is in juli 2021 goedgekeurd door de Bestuursraad. De documentnaam van het PvA is: <i>Aanpak duurzame bedrijfsvoering (9 juli 2021) – Bestuursraad</i>.</p> <p>Zie ook de paragraaf 'Afbakening van de organisatie' in de documenten Energiebeoordeling en CO₂ managementplan.</p>
e	Documentation of reporting boundaries, including criteria determined by the organization to define significant emissions	<p>In de Emissie Inventaris (Excel bestand) zijn de emissiestromen kort beschreven. Dit komt ook terug in de Energiebeoordeling.</p>
f	Direct GHG emissions, quantified separately for CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, NF ₃ , SF ₆ and other appropriate GHG groups (HFC's, PFC's, etc.), in tonnes of CO ₂ e	<p>Alleen CO₂. Zie Emissie Inventaris.</p>

g	A description of how biogenic CO ₂ emissions and removals are treated in the GHG inventory and the relevant biogenic CO ₂ emissions and removals quantified separately in tonnes of CO ₂ e	Er wordt geen gebruik gemaakt van Biomassa.
h	If quantified, direct GHG removals, quantified in tonnes of CO ₂ e	Binnen de organisatie wordt geen CO ₂ opgenomen.
i	Explanation for the exclusion of any significant GHG sources or sinks from the quantification	Alle tot heden bekende CO ₂ -bronnen worden meegenomen in de Emissie Inventaris.
j	Quantified indirect GHG emissions separated by category in tonnes of CO ₂ e	Alleen CO ₂ . Zie Emissie Inventaris.
k	The historical base year selected and the base-year GHG inventory	2019. Voor 2019, 2020 en 2021 zijn de gegevens (uitstoot en verbruik) in kaart gebracht. Er is gekozen om 2019 als basisjaar te gebruiken. Dit is ten opzichte van 2020 en 2021 het normaalste jaar voor Covid-19. Dit is ook opgenomen in Energiebeoordeling en het CO ₂ managementplan.
l	Explanation of any change to the base year or other historical GHG data or categorization and any recalculation of the base year or other historical GHG inventory (6.4.1.), and documentation of any limitations to comparability resulting from such recalculation	Er zijn geen wijzigingen geweest in het basisjaar of historische data. De data van 2023 is ook toegevoegd.
m	Reference to, or description of, quantification approaches, including reasons for their selection	Het Handboek 3.1 zoals uitgegeven door de SKAO vormt de basis voor de kwantificeringsmethode aangezien deze Emissie Inventaris onderdeel is van een CO ₂ -Prestatieladder certificering.
n	Explanation of any change to quantification approaches previously used	De kwantificeringsmethode is niet gewijzigd.
o	Reference to, or documentation of, GHG emission or removal factors used	De actuele lijst met emissiefactoren is te vinden in het (Excel) tabblad 'emissiefactoren' van de Emissie Inventaris.
p	Description of the impact of uncertainties on the accuracy of the GHG emissions and removals data per category	Alleen een deel van de gebouwen is gebaseerd op een schatting. Overige hebben we in beeld, maar op grote lijnen. De bedoeling is dat we hierop een verdiepingsslag gaan maken. We zijn met alle gegevens afhankelijk dan derden. We hopen in de toekomst korte lijnen te verkrijgen.
q	Uncertainty assessment description and results	Om de eventuele onzekerheden binnen de berekening van de CO ₂ -emissies in de Energiebeoordeling weg te nemen, wordt de data halfjaarlijks opnieuw beoordeeld. Dit is ook beschreven in paragraaf 1.4 'Data en monitoring' in het CO ₂ -managementplan. Koudemiddelen: het verbruik van koudemiddelen is minimaal. Buiten het gebruikt voor enkele airconditionings en een aantal koel- en vriescellen binnen de panden van SZW, worden deze niet gebruikt. Betreft locatie Parnassusplein 5 verloopt een groot deel van de pandkoeling via de stadsverwarming (van Eneco). Gezien de beperkte aanwezigheid van apparatuur en de grote van het pand kan worden gesteld dat het gebruik minimaal is. Kengetallen: voor de berekening van aardgasverbruik is voor enkele panden gebruik gemaakt van kengetallen. Deze zijn naar beoordeling verhoudingsgewijs toegepast.
r	A statement that the GHG report has been prepared in accordance with this document	Deze Emissie Inventaris is opgesteld volgens paragraaf § 9.3.1 uit de ISO 14064-1.

s	A disclosure describing whether the GHG inventory, report or statement has been verified, including the type of verification and level of assurance achieved	Deze Emissie Inventaris is nog niet geverifieerd. In het kader van een CO ₂ -Prestatieladder certificering, zal de verificatie plaatsvinden tijdens de externe audit door de Certificerende Instantie.
t	The GWP values used in the calculation, as well as their source. If the GWP values are not taken from the latest IPCC report, include the emissions factors or the database reference used in the calculation, as well as their source	Alle GWP-waardes zijn conform het laatste IPCC rapport. GWP van CO ₂ = 1 voor 100 jaar.

Bijlage 5: Aanbevelingen externe audit over 2022

DEKRA Certification B.V. heeft op 2 februari 2024 en 12, 19 en 21 februari 2024 een audit uitgevoerd conform de CO₂-Prestatieladder v3.1 bij SZW. Tijdens deze audit is vastgesteld dat de organisatie voldoet aan niveau 3. Tijdens deze audit zijn zes tekortkomingen vastgesteld. Hiervan zijn zes tekortkomingen afgehandeld. Het CO₂ reductiesysteem is hiermee doeltreffend bevonden. Het systeem voldoet aan de beoordeelde eisen van CO₂-Prestatieladder. De volgende aanbevelingen zijn afgegeven door DEKRA:

- (1) De interne audit voldoet in opzet/structuur (template van Aveco de Bondt), maar is op inhoud erg mager. De auditbevindingen en conclusies t.a.v. het voldoen aan de doelstellingen per eis zijn minimaal.
- (2) In een directiebeoordeling beoordeelt de directie het systeem: een directiebeoordeling een zelfstandig leesbaar stuk dient te zijn, zonder een pakket aan bijlagen.
- (3) De organisatie is voornemens over te stappen op SmartTrackers, let op dat de indeling gebaseerd is op emissies. Dus wagenpark wordt dan opgesplitst in diesel, benzine, lpg etc.
- (4) Het energiemanagement-actieplan mag wat concreter op sommige punten: Wat is de status? Kan dit concreter gemaakt worden waarbij 'doorlopend' en 'verkenning' vervangen worden door een meer SMART planning. Wat is de planning en wat gaat dit procentueel bijdragen aan reductie.
- (5) De SKAO maatregellijst kan wat specifiekere ingevuld worden. Bijvoorbeeld: Afval is nu niet ingevuld, terwijl daar wel maatregelen in getroffen worden.
- (6) Er is regelmatig gepubliceerd, de link naar de eigen doelstellingen/beleid kan sterker.
- (7) Er is conform het communicatieplan gecommuniceerd. Betere borging is mogelijk.